NUTA BULLETIN

OFFICIAL JOURNAL OF NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

Regd. No. MAHBIL/2001/4448 : Postal Registration No. ATI/RNP/078/2015-2017

YEAR : 42) 15th March 2017 (No. of Pages 16) (No : 02

परीक्षा असहकार काळातील बेकायदेशीर वेतन कपातीबाबत

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या रविवार, दिनांक २९ जानेवारी, २०१७ रोजीच्या मुंबई येथील बैठकीत संमत झालेला ठराव

(Adopted by the General Council of MFUCTO in its meeting held on 5th March 2017 at Pune)

मा. उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठासमोर राज्यशासनाच्यावतीने सन २०१५ च्या याचिका क्रमांक २२९० च्या संदर्भात प्रत्युत्तरादाखल (Affidavit in Reply) सहसंचालक मुंबई यांनी दिनांक १ एप्रिल २०१६ रोजी दाखल केलेले शपथपत्र ("राज्यशासनाचे शपथपत्र" असा यापुढे उल्लेख) काळजीपूर्वक विचारात घेण्यात आले. या शपथपत्रामध्ये अनेक बाबी असत्य नमूद करण्यात आल्या असून अनेक बाबींची अपुरी माहिती मांडण्यात आली आहे व काही बाबतीत माहितीचा गैरसोयीचा भाग लपवत सोईचा तेवढा भाग नमूद करण्यात आला आहे. सबब यासंदर्भात तपशीलवार माहिती नमूद असणारे शपथपत्र संघटनेच्यावतीने मा.खंडपीठासमोर दाखल करण्यात यावे असा निर्णय घेण्यात येत आहे.

२. राज्यशासनाच्या या शपथपत्राच्या संदर्भात काही बाबी स्पष्टपणे नमूद करणे या कार्यकारी मंडळाला आवश्यक वाटते. मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या खंडपीठाने दिनांक १० मे २०१३ रोजी दिलेल्या निर्णयात *(P61NB2013)* शासनाने निर्णय घेण्यात केलेल्या दिरंगाईबद्दल काही मतं व्यक्त केलेली आहेत. असे दिसून येते की या संघटनेच्या अनेक मागण्या अनेक दिवसापासून पडून आहेत. त्या सर्व पूर्णत्वाने मान्य करणे एखाद्यावेळी शासनाला शक्य नसेलही पण जे काही निर्णय घ्यायचे ते घेऊन त्याबाबतचे शासननिर्णय निर्गमित करण्यास शासनाला कोणीही मनाई केलेली नव्हती. शासननिर्णयाने संघटनेचे समाधान झाले नसते तर त्यांना कायदेशीर उपाययोजनांचा मार्ग मोकळा राहीला असता पण कोणताच शासननिर्णय न निघाल्याने संघटनेला परीक्षा असहकाराचे आंदोलन करण्यास बाध्य करण्यात आले हे संघटनेचे म्हणणे मा.उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद २३ मध्ये पुढील शब्दात नमूद आहे. :-

"(23) We are constrained to make these observations because the teachers of respondent No.2-Association were of the view that they are entitled to certain demands and even if the State Government and the Universities were not inclined to accept all the demands in their entirety, **nothing prevented the State Government from coming out with their decision and issuing a G.R.** If such decision had been taken earlier and if respondent No.2-Association or teachers were not satisfied with the decision, they would have taken necessary legal proceedings for enforcement of their alleged rights. It appears that decision was not taken by the Government and, according to respondent No.2-Association, therefore, they were compelled to take recourse to non co-operation to the examination related work." *(P63NB2013)*

३. परीक्षेच्या कामात शिक्षकांनी करावयाच्या सहकार्यासंदर्भात असमाधान असेल तर त्याबावतीत कायदेशीररित्या कारवाई करण्याचे अधिकार हे विद्यापीठांनाच आहेत.

(A) ही गोष्ट शासनाने या शपथपत्राच्या परिच्छेद ७ मध्ये पुढीलप्रमाणे नमूद केलेले आहे :-

"7. I say that the Petitioners are also the said Association and they are under obligation under Section 32(5)(g) of Maharashtra Universities Act, 1994 to render necessary assistance and service in respect of examinations of the University and failure to do so is a misconduct and the employee is liable for disciplinary action. I say that the Petitioners have impliedly admitted by the pleading raised in the Petition that they have committed misconduct."

(A) दिनांक २१ फेब्रुवारी २०१३ रोजी *(P28NB17)* राज्यशासनाचे प्रधान सचिव यांनी विद्यापीठाच्या कुलगुरुंना हे अधिकार विद्यापीठाला आहेत व विद्यापीठांनी अशा अध्यापकांवर कायदेशीर कार्यवाही करणे अपेक्षित आहे असे पुढील शब्दात कळविले होते :-

"त्यामुळे जे विद्यापीठीय शिक्षक व संलग्नित महाविद्यालयातील शिक्षक/अध्यापक, महाविद्यालयीन/विद्यापीठीय परीक्षेसंबंधित कामकाजात बहिष्कार टाकतील अथवा असे काम करण्यास टाळतील अथवा परीक्षा संदर्भातील मूल्यांकन कार्यक्रम केंद्रावरील व उत्तरपत्रिकामूल्याकंनाच्या कार्यवर बहिष्कार घालतील अथवा केंद्रीय मूल्याकन कार्यक्रम केंद्रावरील व उत्तरपत्रिकामूल्यांनकनाचे कार्य करण्यास नकार देतील अशा अध्यापकांनावर महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ३२ (५) (छ) मधील **तरतूदीनुसार आपल्यास्तरावरून कार्यवाही करणे अपेक्षित आहे.**"

(C) त्यानंतर २० मार्च २०१३ रोजी एक शासननिर्णय *(P27NB17)* निर्गमित करून शासनाने विद्यापीठाला जे आदेश दिले होते त्याच्या परिच्छेद ३(२) मध्ये पुढीलप्रमाणे नमूद आहे :-

"परीक्षेचे कामकाज सुरळीत पार पाडणे ही संबंधित अकृषी विद्यापीठाच्या कुलगुरुंची जबाबदारी आहे. यासाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ मधील आवश्यक त्या सर्व तरतुदींमधील अधिकारांचा वापर करून आवश्यकता असल्यास, **त्यांच्या स्तरावर योग्य ते आदेश निर्गमित करावेत.**"

४. राज्यशासनाच्या उपरोक्त भूमिकेमुळे अनेक विद्यापीठांनी असहकार करणाऱ्या शिक्षकांना कारणे दाखवा नोटीसेस बजावल्या होत्या. दरम्यानच्या काळात संघटनेने सहकार्य करण्याचीच भूमिका घेतली होती पण शासनाच्या स्तरावरील विशेषतः मा. मुख्यमंत्र्यांच्या स्तरावरील व्हावयाची अपेक्षित बैठक घेऊन प्रश्न निकाली काढण्यात शासनाला अपयश आले ही गोष्ट मा. मुंबई खंडपीठाच्या दिनांक ८ मे २०१३ च्या आदेशात पुढील शब्दात नमूद आहे :-

"2. Learned counsel for respondent No. 2 Organization further states that the meetings have already been held with the Minister in charge of Higher and Technical Education, Government of Maharashtra and that if one meeting is held by Hon'ble Chief Minister the issues are likely to be resolved.

3. In view of the above, further hearing of this writ petition is adjourned to Friday 10 May 2013 at 10.30 a.m." *(P63NB2013)*

५. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्यावतीने सरचिटणीस श्रीमती तापती

मुखोपाध्याय यांनी दिनांक १० मे २०१३ रोजी मा. खंडपीठापुढे जे शपथपत्र (P64NB2013) दाखल केले त्याच्या परिच्छेद ७ मध्ये स्पष्टपणे असे नमूद करण्यात आले होते की, "मा. उच्च न्यायालयाने व सर्वोच्च न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाचे पालनसुद्धा हे शासन करीत नाही. तेव्हा अशा पालनाबाबत शासनाने न्यायालयात वचनबद्ध व्हावे किंवा मा. खंडपीठाने त्यांना तसे आदेश द्यावेत आम्ही आंदोलन मागे घेण्यास तयार आहोत." तो पूर्ण परिच्छेद ७ शब्दशः पुढीलप्रमाणेः-

"7. I say that noticing the developments and the anxiety of this Hon'ble Court about the fate that would befall the students, the Executive Committee of the MFUCTO held an emergency meeting for about 7-8 hours in Mumbai on 9th May 2013 and resolved that in the absence of any written communication on the status of demands raised in the charter of demands, it would not be possible to accept the imaginary government proposals. I say that if today the government commits that it will take decision on the demands in particular mentioned in sub-para. (A), (B) and (C) of para. 3 above within a period of 14 days or alternatively this Hon'ble Court deems it fit to direct the government to make its final decision in respect of these demands in particular mentioned in sub-para. (A), (B) and (C) of para. 3 above within a period of 14 days or during a period that this Hon ble Court may think fit, **withdrawal of the present agitation could be considered."** (P70NB2013)

६. या सर्व पार्श्वभूमीवर मा. खंडपीठाने आपल्या १० मे २०१३ च्या निर्णयाच्या परिच्छेद २२ मध्ये पुढीलप्रमाणे आदेश पारित केले :-

"22) Now finally coming to the question of show cause notices which might have been issued by the University or the Colleges, learned Counsel for respondent No.2 association states that members of respondent No.2 Association will extend utmost cooperation for the examination work from tomorrow. In view of the above assurance from respondent No.2 Association, we direct the concerned teachers also to give individual undertakings that henceforth they they will render co-operation for examination and other related work. **We are of the view that Universities and the Colleges may not take any further action against the concerned teachers who give such undertakings."** (P63NB2013)

७. परीक्षेच्या कामात सहकार्य केल्या न केल्याबद्दल कारवाई करण्याचे अधिकार विद्यापीठालाच आहे ही गोष्ट वारंवार मान्य करायची, महासंघाशी चर्चा करून निर्णय घ्यायचे नाहीत, विद्यापीठाने कायदेशीर कारवाई करावी असे आदेश काढावयाचे, मा. उच्च न्यायालयाच्या व सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाचे पालन करण्यास शासन तयार नाही, शासनाची तशी तयारी असल्यास आम्ही आंदोलन मागे घेण्यास तयार आहोत हे महासंघाचे शपथपत्र पाहिल्यानंतर मा. खंडपीठाने मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशाचे पालन करण्याबाबत शासनाला मुदतबंद वचनात बांधून तर घेतलेच पण "हे शिक्षक परीक्षेशी सहकार्य करण्यास तयार असल्याने शो कॉज नोटीसेस आता मागे घेण्यात येवून कोणतीही कारवाई करू नये" असे आदेश पारित केल्यावर व सर्व शिक्षकांनी परीक्षेचे काम पार पाडल्यावर शासनाने सुडबुद्धीची कारवाई सुरूच ठेवावी हे अनाकलनीय होय.

८. मा. उच्च न्यायालयाच्या १० मे २०१३ च्या आदेशानंतर शिक्षकांनी

बैठकीची सूचना

मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) तथा अध्यक्ष, राज्यस्तरीय तक्रार निवारण समिती यांच्या आदेशानुसार दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी दुपारी ३.०० वाजता त्यांचे समिती कक्ष, पहिला मजला, मंत्रालय विस्तार, मंत्रालय, मुंबई येथे खालील विषयावर बैठक आयोजित करण्यात आली आहे.

बैठकीचा विषय :- दिनांक ०४.०२.२०१३ ते दिनांक १०.०५.२०१३ या कालावधीतील परीक्षेच्या कामकाजावरील बहिष्कारामध्ये सहभागी असलेल्या अध्यापकांच्या मागण्यांसंदर्भात दि. १० मार्च, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये गठित राज्यस्तरावरील तक्रार निवारण समितीची बैठक

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

तात्काळ/ई-मेल द्वारे

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

क्रमांक :- न्यायाप्र २०१३/(३५७/१३)/विशि-१

दिनांक :- १ फेब्रुवारी, २०१७

प्रति,

मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) - समितीचे उपाध्यक्ष / प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण) - समितीचे सदस्य / अ.मु.स. (सेवा/ सा.प्र.वि.) - समितीचे सदस्य / प्रधान सचिव (वित्त) - समितीचे सदस्य / प्रधान सचिव (विधी व न्याय विभाग) - समितीचे सदस्य / उपसचिव (विशि) (उच्च व तंत्र शिक्षण) - समितीचे सदस्य सचिव / कुलगुरु, सर्व अकृषि विद्यापीठे - समितीचे सदस्य / संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - समितीचे सदस्य / **अध्यक्ष, महाराष्ट्र फेडरेशन ऑफ युनिव्हर्सिटी ॲण्ड कॉलेज टीचर्स ऑर्गनायझेशन (एमफुक्टो)**, विद्यापीठ विद्यार्थी भवन, 'बी' रोड, चर्चगेट, मुंबई-४०० ०२० / अध्यक्ष, अखिल भारतीय राष्ट्रीय शैक्षिक महासंघ (ABRSM), पुणे.

महोदय,

उपरोक्त विषयाबाबत मला आपणांस असे कळविण्याचे निर्देश आहेत की, उक्त बैठकीस विहीत वेळेत आवश्यक त्या माहितीसह उपस्थित रहावे, ही विनंती.

आपला,
(विजय साबळे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत : मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई / मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई / प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई / अ.मु.स. (सेवा/सा.प्र.वि.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई / प्रधान सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई / प्रधान सचिव (विधी व न्याय) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई/ उपसचिव (वि.शि.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.

** AF : P 19 **

MAHARASHTRA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHER'S ORGANISATION
University Club House, B-Road, Churchgate, Mumbai 400 020

PRESIDENT
Prof. Dr. Tapati Mukhopadhyay (MFUCTO)
GENERAL SECRETARY
Prof. Dr. S.P. Lawande

February 18, 2017

To,
Mr. Vijay Sabale, Additional Secretary
Dept of Higher and Technical Education
Government of Maharashtra
Mantralay Mumbai - 400032

Dear Sir,

This is in response to your letter dated 1st February 2017 regarding the meeting of State Level Grievance Committee for the Teachers scheduled to be held on 27th February 2017. MFUCTO Executive Committee has constituted the following delegation to attend the said meeting and participate in the discussion:

1. Dr. Tapati Mukhopadhyay (President)
2. Dr. S.P Lawande (General Secretary)
3. Dr. P.B Raghuwanshi (Joint Secretary)
4. Dr. Madhu Paranjape (Member) and
5. Prof. B.T Deshmukh (Member)

Thanks and Regards,

Dr. Tapati Mukhopadhyay
PRESIDENT, MFUCTO

Received on 20.02.2017

** AF : P 21 **

परीक्षेच्या कामाशी संपूर्ण सहकार्य करून ते कार्य यथोचितरित्या पार पाडल्याचे सर्व विद्यापीठांनी व सर्व विभागाच्या सहसंचालकांनी शासनाला कळविले आहे हे सुद्धा याबाबत लक्षात घेतले पाहिजे.

९. याबाबत काही महत्त्वाचे मुद्दे लक्षात घेणे आवश्यक आहे. (१) "**विद्यापीठ परीक्षेचे काम हे शिक्षकांच्या कामाचा भाग असेल**" अशी तरतूद करणारा शासननिर्णय पूर्वी एकदा निर्गमित करण्यात आला होता. (२) भारतात कुठेही नसलेली ही व्यवस्था महाराष्ट्रात आणल्यामुळे तीव्र असंतोष निर्माण झाला. त्या तरतुदीला न्यायालयात महासंघाने आव्हान दिले. (३) पुढे मा. मुख्यमंत्र्यांच्या स्तरावर संघटनेची बैठक होऊन "**विद्यापीठ परीक्षांचे काम पारिश्रमिक (Remuneration) देऊन करावयाचे काम असेल**" असे ठरले. (४) त्याप्रमाणे संघटना व शासनाने उभयपक्षी मा. न्यायालयासमोर एक समझोता (Terms of settelment) दाखल केला व संघटनेने त्यानंतर आपली याचिका मागे घेतली. (५) समझोत्यानुसार "विद्यापीठ परीक्षेचे काम हा शिक्षकांच्या कामाचा भाग असेल" ही तरतुद असलेला शासननिर्णय रद्द करण्यात आला व त्यानंतर "**विद्यापीठ परीक्षेच्या कामासाठी पारिश्रमिक अदा केले जाईल**" अशी तरतूद असलेला नवीन शासननिर्णय काढण्यात आला. ती व्यवस्था आजपावेतो कायम आहे. त्यासाठी वेतन कपात करण्याला कोणत्याही कायद्याचा आधार नाही. (६) यापूर्वीच हे नमूद केले आहे की विद्यापीठ कायद्याच्या कलम ३२(५) मध्ये शिक्षकांवर काही बाबतीत कारवाई करण्याचे विद्यापीठाला अधिकार आहेत. ते पूर्ण ३२ कलम बरोबर वाचले तर त्याबाबत कारवाई करण्याच्या अधिकारांची कक्षा वेतनकपातीपर्यंत पोहचत नाही. तशी ती पोहचते असे मानले तरी विद्यापीठ स्तराबरील कारणे दाखवा नोटीस व नंतरची कारवाई थांबविण्यात यावी असे सदरहू प्रकरणी मा. उच्च न्यायालयाचे आदेश दिल्यानंतर तो प्रश्न शिल्लक राहत नाही. (७) दिनांक ८ व ९ मे रोजीच्या सर्वच वृत्तपत्रात "दोन दिवसात आंदोलन मागे घेतले नाही तर वेतन कपात करू" अशी मा. मुख्यमंत्री, उपमुख्यमंत्री व उच्च शिक्षण मंत्री यांची निवेदने प्रकाशित झाल्याचे सर्वांनीच पाहिले आहे. तशी वृत्तपत्रीय निवेदने शासनाने न्यायालयासमोर दाखल केली पाहिजेत किंवा मा. खंडपीठाने आदेश दिल्यास संघटनेतर्फे अशी निवेदने सादर केली जातील.

१०. रोखून ठेवलेल्या वेतनाबाबत दिनांक १० मे २०१३ रोजी आदेश पारित करतांना मा. खंडपीठाने "**आम्ही कोणतेही मत व्यक्त करीत नाही**" असे नमूद केले असून संघटनेने याबाबत शासनाशी चर्चा करावी असे परिच्छेद २१ मध्ये नमुद केलेले आहे ते पुढील शब्दात :- "(21) On this issue, we do not propose to express any opinion. We are of the view that, this issue also respondent No.2 Association may discuss **with the authorities for considering** as to how much salary should be released to the teachers who have not extended their co-operation for the examination related work."

शासनातील जी निर्णय निर्धारण शक्ती (Authorities) असेल त्यांच्याशी याबाबतीत चर्चा करावी. याचा अर्थ उच्च शिक्षण विभागाचे प्रमुख या नात्याने मा. शिक्षण मंत्री हेच त्या विभागातील सर्व श्रेष्ठ निर्णय निर्धारक असल्यामुळे त्यांनी चर्चेसाठी वेळ देणे आवश्यक होते. मात्र आजपावेतो शिक्षणमंत्र्यांनी या प्रश्नासाठी चर्चा करण्यासाठी महासंघाला कधीही वेळ दिलेली नाही व अजून ज्या GRM (Grievances Redressal Mechanism) चा जन्मच झालेला नाही त्या Mechanism शी चर्चा करण्याचा मा. उच्च न्यायालयाने निर्णय दिलेला आहे असा अर्थ लावून एका अर्थी न्यायालयाचा अवमान केला आहे.

११. मा. खंडपीठाच्या १० मे २०१३ च्या निर्णयाच्या परिच्छेद २४ मध्ये पुढीलप्रमाणे आदेश आहे :-

"**24)** Whatever may be the reason for delay in taking the decision or justification or otherwise for not extending the cooperation to the examination related work, it is the students who are bound to suffer on account of such non co-operation between the teachers and the authorities. We are, therefore, of the view that State Government should set up a **Grievances Redressal Mechanism** before which the teachers or their Association can raise their grievances or demands and after **considering the recommendations of such body,** the State Government or the University may take necessary decisions. It is on account of absence of such mechanism to get the disputes and grievances resolved and redressed that the present unfortunate agitation started. The **Grievances Redressal Body** should be set up by 31 July 2013." (*P63NB2013*)

व्यथा निवारक यंत्रणा (GRM) स्थापीत करावी असा मा. न्यायालयाचा आदेश आहे. मंत्रिमंडळाने घेतलेल्या निर्णयातून निर्माण झालेल्या व्यथेचे निवारण करण्यासाठी सचिवांच्या समितीशी चर्चा करण्याचा दुराग्रह म्हणजे न्यायालयाच्या आदेशाचा सरळ सरळ अवमान होय. असा अवमान करतांना न्यायालयाने ठरवून दिलेल्या मुदतीच्या आत तो शासननिर्णय न काढण्याचे कृत्य सुद्धा न्यायालयाच्या अवमानाचेच कृत्य होय. त्याशिवाय जी Body अस्तित्वातच नाही किंवा जी कालांतराने अस्तित्वात येणार आहे तिच्याशी चर्चा करण्याचे आदेश मा. न्यायालयाने दिलेले आहे. असा अर्थ लावणे अनाकलनीय होय. Authorities शी चर्चा करा यातील Authority या शब्दाचा 'तसा' अर्थ लावून न्यायालयाच्या अवमानाचा घोरपणा शासनाने वाढविला आहे व या बेगडी व्यथा निवारक यंत्रणेला अधिकृतता मिळवून घेण्यासाठी ज्या Body चा जन्मच झालेला नव्हता त्या 'बॉडी'शी न्यायालयाने दिलेल्या आदेशाचा संबंध

बैठक पुढे ढकलण्यात आल्याची सूचना

महाराष्ट्र शासन
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

तात्काळ/ई-मेल द्वारे

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

क्रमांक :- न्यायाप्र २०१३/(३५७/१३)/विशि-१

दिनांक :- २३ फेब्रुवारी, २०१७

प्रति,

मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) - समितीचे उपाध्यक्ष / प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण) - समितीचे सदस्य / अ.मु.स. (सेवा-सा.प्र.वि.) - समितीचे सदस्य / प्रधान सचिव (वित्त) - समितीचे सदस्य / प्रधान सचिव (विधी व न्याय) - समितीचे सदस्य / उप सचिव (वि.शि.), उच्च व तंत्र शिक्षण - समितीचे सदस्य सचिव / कुलगुरु, सर्व अकृषि विद्यापीठे - समितीचे सदस्य / संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - समितीचे सदस्य / **अध्यक्ष, महाराष्ट्र फेडरेशन ऑफ युनिव्हर्सिटी ॲण्ड कॉलेज टीचर्स ऑर्गनायझेशन (एमफुक्टो)**, विद्यापीठ विद्यार्थी भवन, 'बी' रोड, चर्चगेट, मुंबई-४०० ०२० / अध्यक्ष, अखिल भारतीय राष्ट्रीय शैक्षिक महासंघ (ABRSM), पुणे.

बैठकीचा विषय :- दिनांक ४ फेब्रुवारी, २०१३ ते दिनांक १० मे, २०१३ या कालावधीतील परीक्षेच्या कामकाजावरील बहिष्कारामध्ये सहभागी असलेल्या अध्यापकांच्या मागण्यांसंदर्भात दि. १० मार्च, २०१६ च्या शासन निर्णयान्वये गठित राज्यस्तरावरील तक्रार निवारण समितीची बैठक

संदर्भ :- समक्रमांकाचे दि. १ फेब्रुवारी, २०१७ चे पत्र.

महोदय,

उपरोक्त विषयाबाबत मला आपणांस असे कळविण्याचे निर्देश आहेत की, मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) तथा अध्यक्ष, राज्यस्तरीय तक्रार निवारण समिती यांच्या आदेशानुसार त्यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०१७ रोजी दुपारी ३.०० वाजता त्यांचे समिती कक्ष, पहिला मजला, मंत्रालय विस्तार, मंत्रालय, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आलेली **विषयांकित बैठक अपरिहार्य कारणांस्तव पुढे ढकलण्यात आलेली आहे.** बैठकीची पुढील तारीख, वेळ व ठिकाण नंतर कळविण्यात येईल.

आपला,
(विजय साबळे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत : मा. मंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे विशेष कार्य अधिकारी, मंत्रालय, मुंबई / मा. राज्यमंत्री (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई / प्रधान सचिव (उच्च व तंत्र शिक्षण) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई / अ.मु.स. (सेवा-सा.प्र.वि.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई / प्रधान सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई / प्रधान सचिव (विधी व न्याय) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई / उपसचिव (वि.शि.) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई /

** AF : P 23 **

जोडून त्या बेगडी यंत्रणेला अधिकृतता प्राप्त करण्यासाठी मा. न्यायालयाच्या परिच्छेद २१ मधील आदेशाचा शासन वापर करीत आहे आणि असे करीत असतांना शेकडो शिक्षकांना परीक्षेचे कोणतेच काम देण्यात आलेले नव्हते. तरीही त्यांचे वेतन कापण्यात आलेले आहे, या गोष्टीचा अधिकाऱ्यांना विसर पडलेला आहे. त्याचबरोबर अनेक शिक्षकांना शो कॉज नोटीसेस विद्यापीठाने दिल्या होत्या. पण नंतर मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशाप्रमाणे मागे घेण्यात आल्या. तरीही त्यांची वेतन कपात करण्यात आली. याचाही अधिकाऱ्यांना विसर पडलेला आहे.

१२. शासनाच्या उपरोक्त शपथपत्रामध्ये शासनाने घेतलेली भूमिका व मा.विद्यमान शिक्षणमंत्री यांनी शासकीय कामकाज पार पाडतांना अधिकृतपणे सातत्याने घेतलेली नोंदबद्ध झालेली भूमिका या परस्परविरोधी आहेत असे स्पष्टपणे नमूद करावेसे वाटते. प्रस्तावित महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियमाच्या विधेयकाच्या मसुद्याबाबत शिक्षण क्षेत्रातील शिक्षणतज्ज्ञ व इतर घटकांशी चर्चा करून त्यांची मते जाणून घेण्यासाठी व त्यांचेकडून प्राप्त झालेली मते विचारात घेऊन आवश्यकतेनुसार, मसुद्यामध्ये अंतर्भाव करण्यासाठी मा.मंत्री (उ. व तं. शि.) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक २३ सप्टेंबर, २०१५ च्या शासननिर्णयान्वये एक समिती स्थापन करण्यात आली होती. त्या समितीने सर्वच विद्यापीठांच्या मुख्यालयाच्या ठिकाणी बैठका घेऊन हे कार्य पार पाडले. मा. उच्च शिक्षणमंत्री श्री. विनोद तावडे यांचे अध्यक्षतेखाली गठीत समितीने प्रत्येक दिवशी निरनिराळ्या दोन-तीन विद्यापीठांच्या मुख्यालयी विशेष विमानाने या बैठकी पार पाडल्या. संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठाच्या दृकश्राव्य सभागृहात ही बैठक १ नोव्हेंबर २०१५ रोजी दुपारी १२.३० वाजता पार पडली. त्या बैठकीत ठरलेल्या कार्यक्रमाप्रमाणे प्रास्ताविक उच्च शिक्षण संचालकांनी केले व ते इतर सभांप्रमाणेच या सभेला शेवटपर्यंत व्यासपीठावर उपस्थित होते. या औपचारिक शासकीय बैठकीला उच्च शिक्षण मंत्र्याशिवाय काही मंत्री, काही विधानमंडळ सदस्य, कुलगुरू, संचालकांच्या कार्यालयातील संबंधित सहसंचालक, समितीचे सदस्य व अनेक संस्थांचे व संघटनांचे प्रतिनिधी उपस्थित होते. यावेळी जाहीरपणे केलेल्या भाषणात मा.उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी 'सन २०१३ मध्ये तत्कालीन शासनाने ७०-७२ दिवसांचा शिक्षकांचा जो पगार रोखून ठेवला तो फालतूपणाचा निर्णय होता, एवढेच सांगितले नाही तर पुढे जाऊन असेही सांगितले की, शेवटी परीक्षेचे काम त्या शिक्षकांनीच केले ना? तरी त्यांचा पगार देणार नाही हे चिटींग असल्याचे त्यांनी जाहीर केले.' शब्दशः पुढील शब्दात :-

(१) **"त्याचबरोबर No work No pay वगैरे हे असले फालतू निर्णय जे आहेत ना, म्हणजे हे कसे रडीचा डाव. म्हणजे त्यावेळी तुम्ही मला त्रास दिला आता मी तुम्हाला त्रास देतो आणि त्यामुळे नंतर तुम्ही प्राध्यापकांकडून काम करून घेतलचं ना? रिझल्ट नंतर लावलेचं ना? पेपर तपासून घेतलेच की नाही? पण त्या दिवसांचा पगार देणार नाही वगैरे ही कुठली चिटींग आहे?"**

(२) **"हे खरं आहे की, याला केवळ प्राध्यापक संघटना जबाबदार नाही आहे. प्राध्यापकांच्या मागण्या वेळेवर न ऐकणारं सरकार हे सुद्धा तितकेच जबाबदार, आम्ही त्याला आहोतच."**

(३) **"या विषयाची माझी भूमिका स्पष्ट आहे. परीक्षांवर बहिष्कार हे महाराष्ट्रात बंदच झालं पाहिजे. प्राध्यापकांच्या मागण्या सरकारने वेळेत ऐकल्या पाहिजेत, त्या वेळेत सोडवल्या पाहिजेत."**

त्यांच्या उपरोक्त भाषणाची दृकश्राव्य प्रत संघटनेच्या कार्यालयात उपलब्ध असून गरज पडल्यास किंवा मा. उच्च न्यायालयाने आदेश दिल्यास ती सादर करता येईल.

१३. मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी शासकीय बैठकीमध्ये औपचारिकरित्या घोषित केलेली उपरोक्त भूमिका लक्षात घेतली तर त्यानंतर दाखल झालेल्या शपथपत्रामध्ये नेमकी त्याच्या संपूर्णपणे विरोधात भूमिका उच्च शिक्षण विभाग कशी काय घेऊ शकतो? हे जाणून घेण्यासाठी उच्च शिक्षण मंत्र्यांनी विभागाचे प्रमुख या नात्याने त्यांची भूमिका स्पष्ट करणारे शपथपत्र दाखल करावे अशी विनंती याचिकाकर्त्यांनी मा. खंडपीठाला करणे हे केव्हाही रास्त ठरेल व त्यासाठी गरज पडल्यास मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांना एक प्रतिवादी करण्याची अनुज्ञा असावी अशी विनंती सुद्धा मा. खंडपीठापुढे करावी लागेल.

१४. उपरोक्त परिस्थिती लक्षात घेता असा निर्णय घेण्यात येत आहे की:-

(A) महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या प्रत्येक विद्यापीठनिहाय घटक संघटनेने आपआपल्या क्षेत्रातील मा. उच्च न्यायालयासमोर एक याचिका दाखल करावी. या याचिकेमध्ये दोन ते दहा शिक्षक असे याचिकाकर्ते असावेत की, ज्यांना परीक्षेचे काम देण्यातच आले नव्हते व त्यांचे वेतन मात्र कापून घेण्यात आले आहे. याशिवाय दोन ते दहा शिक्षक असे वादी असावेत की, ज्यांना विद्यापीठ प्रशासनाने असहकाराबद्दल नोटीस दिल्या होत्या, मात्र मा. उच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार ह्या नोटीसेस परत घेण्यात आल्या होत्या.

(B) अजूनही ज्या अर्थी रोखून ठेवलेले वेतन अदा करण्यात येत नाही किंवा आलेले नाही त्या अर्थी विभागातील अधिकारी व विभागाचे प्रमुख शिक्षण मंत्री यांच्यामध्ये तीव्र मतभेद निर्माण झाला असून त्यामुळेच मा. उच्च शिक्षण मंत्री यांना त्यांची भूमिका स्पष्ट करण्यासाठी एक प्रतिवादी करण्यात यावे व असे करतांना त्यांनी शासकीय बैठकीत औपचारिक पणे मांडलेल्या त्यांच्या भूमिका ह्या याचिकेत नमूद कराव्यात असे ठरविण्यात येत आहे.

(C) रोखून ठेवलेले वेतन, १८ टक्के व्याजासह परत करण्याची विनंती याचिकेद्वारे करीत असतांना, वेतन रोखतांना किंवा कापतांना कोणतीही 'शो कॉज नोटीस' दिलेली नव्हती, म्हणणे ऐकून न घेता एकतर्फी कारवाई केली हेही याचिकेत नमूद करावे. ही कार्यवाही तातडीने पुढच्या १५ ते ३० दिवसात पूर्ण करण्यात यावी. यासाठी या विषयाचे कार्यवृत्त अध्यक्ष व सचिवांनी तातडीने तयार करून सर्व सदस्यांकडे पाठवावे असेही ठरविण्यात आले.

(डॉ. तापती मुखोपाध्याय) — *अध्यक्ष*

(डॉ. एस. पी. लवांदे) — *सचिव*

(MFUCTO)

*****

ENCLOSURE - C

(see para 6 of the report on page 24 of this bulletin)

RASHTRASANT TUKADOJI MAHARAJ NAGPUR UNIVERSITY

(Established by Government of Central Provinces Education Department by Notification No. 513 dated the 1st of August, 1923 & presently a State University governed by Maharashtra Universities Act, 1994)

*ORDINANCE NO. 5 OF 2016. COLLEGE CODE (Amendment) Ordinance, 2016

Whereas it is expedient to amend original Ordinance No. 24 i.e. "College Code," for the purposes hereinafter appearing, the Management Council is hereby pleased to make the following Ordinance :-

1. This Ordinance may be called **"College Code, (Amendment) Ordinance, 2016."**

2. This Ordinance shall come into force with effect from the date of its making by the Management Council.

3. In clause (a) of sub-para (1) of para 48 of the Original Ordinance No. 24 in respect of 'College Code', the word, "eight" appearing after the word 'than' and before the word 'days' be substituted by the word, "ten"

<u>(Statement of Object and Reasons)</u>

The senate meeting held on 26.3.2015 vide item No. 2.1 resolved to reconsider the matter of casual leave regarding teachers of affiliated colleges for making amendment in respect of casual leave in the original Ordinance No. 24 in respect of College Code.

Original Ordinance No. 24 in respect of College Code was amended by Ordinance No. 20/2010 for substituting ten days casual leave by eight days.

After going through the documents made available by the office, it has become necessary to restore ten days causal leave instead of eight days, hence this Draft Ordinance is prepared for consideration of the Academic Council and the Management Council.

While implementing the provisions of this Ordinance, no financial implications are involved at the Government level as of now or in future.

*Accepted by the Management Council on dt. 12 August,2016, vide item No. 126 under Draft Ordinance No.1 of 2016

** AF : P 09 **

सन २००६ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या प्राध्यापकांचे सेवानिवृत्ती वेतन ठरवितांना भेदभावपूर्ण वागणूक : ५

१. निवडश्रेणीमध्ये ३ वर्षे किंवा त्यापेक्षा जास्त सेवा होऊन १ जानेवारी, २००६ पूर्वी सेवानिवृत्त झालेल्या अधिव्याख्यात्यांना निवृत्तीवेतनाबाबत जी भेदभावपूर्ण वागणूक देण्यात आली आहे, त्या संदर्भात **एक नवी वस्तुस्थिती समोर आलेली आहे.** मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ५ जानेवारी, २०१७ रोजी "Supreme Court of India Civil Appellate Jurisdiction : Civil Appeal Nos. 115-116 of 2017 (Arising out of SLP (C) Nos. 26523-26524 of 2012) Secretary Mahatama Gandhi Mission & Another...Appellants VERSUS Bhartiya Kamgar Sena & Others...Respondents" *(P2NB2017)* या प्रकरणात एक अतिशय महत्त्वपूर्ण निर्णय दिलेला आहे. **त्यातून ही वस्तुस्थिती पुढे आलेली आहे.**

२. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे जे ॲग्रीमेंट *(P567NB2001)* राज्यशासनाशी दिनांक १८.०१.१९८९ रोजी झाले त्यामध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेली केंद्र शासनाची व्यवस्था समग्र योजना (Composite Scheme) म्हणून अंमलात आणण्याचे ठरले. त्याप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाचा २७ फेब्रुवारी १९८९ चा शासननिर्णय *(P241NB2001)* निर्गमित झाला. दिनांक ७ डिसेंबर १९९९ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघ व राज्याचे उच्च शिक्षण मंत्री यांच्याशी जी चर्चा झाली त्या चर्चेमध्ये सुद्धा विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेली केंद्र शासनाची व्यवस्था एक समग्र योजना म्हणून अंमलात आणावी असे ठरले होते. त्याप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाचा ११ डिसेंबर १९९९ चा शासननिर्णय निर्गमित झाला.

३. सहाव्या वेतन आयोगाच्या वेळी मात्र राज्यशासनाने केंद्राची समग्र योजना ही महाराष्ट्रामध्ये लागू केली जाईल असे नमूद करण्याची सातत्याने टाळाटाळ केली. त्यामुळेच राज्यशासनाने महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाशी चर्चा न करता एकतर्फी पत्र देण्याचा नवाच प्रघात त्यावेळी सुरू केला. दिनांक २४ जुलै २००९ रोजी राज्यशासनाने एकतर्फी पत्र *(P142NB2009)* पाठवून मंत्रिमंडळाने "**राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे १ जानेवारी, २००६ पासून सहावा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत निर्णय घेतला आहे.**" असे कळविले. या निर्णयामुळे केंद्राचे ८० टक्के अर्थसहाय्य मिळणार नाही असे लक्षात आल्यामुळे महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने तो निर्णय फेटाळून लावला. दिनांक ३१ जुलै २००९ रोजी दुसरे एकतर्फी पत्र *(P143NB2009)* देण्यात आले व मंत्रिमंडळाने "राज्यातील विद्यापीठे व महाविद्यालये/संस्था यामधील शिक्षक व इतर समकक्ष पदांना केंद्र शासनाप्रमाणे (यु.जी.सी. योजना) वेतनश्रेणी व महागाई भत्ता दिनांक १.१.२००६ पासून लागू करण्याचा व **इतर भत्ते व अनुषंगिक लाभ राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे लागू करण्याचा निर्णय घेतला आहे.**" असा आणखी घातक निर्णय कळविण्यात आला. आंदोलनाच्या प्रभावामुळे एकतर्फी निर्णय कळविण्याचा हा उद्योग शासनाला बंद करावा लागला व दिनांक २६ ऑगस्ट २००९ रोजी उभयपक्षी एकत्र बैठक होऊन "महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे प्रतिनिधी व मा. मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण व संचालक, उच्च शिक्षण यांची मा. मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) श्री. राजेशजी टोपे यांचे समवेत दिनांक २६ ऑगस्ट, २००९ रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त" *(P121NB2009)* तयार करण्यात आले. त्यातील पहिलाच परिच्छेद पुढीलप्रमाणे होता :-

"सदर बैठकीत संघटनेने मांडलेल्या सर्व मुद्यांवर सविस्तर चर्चा होऊन चर्चेअंती पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले आहेत. :- (१) केंद्र शासनाने पाठविलेल्या विद्यापीठीय व महाविद्यालयातील शिक्षकांच्या वेतन सुधारणा विषयीची समग्र योजना राज्य शासनाने विचारात घेऊन **त्याबाबतचा शासननिर्णय दिनांक १२.८.२००९ रोजी निर्गमित केला.** या योजनेची अंमलबजावणी करतांना केंद्र शासनाकडून ८० टक्के अर्थसहाय्य मिळावे असे उद्दीष्ट राहील. हे अर्थसहाय्य केंद्र शासनाकडून **न मिळाल्यास ८० टक्के थकबाकीची रक्कम राज्य शासन, राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे देईल.**" त्याप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाचा १२ ऑगस्ट २००९ चा शासननिर्णय *(P123NB2009)* निर्गमित झाला होता. (Further amended by GR dated 19th November 2009 - P229NB2009)

४. "धोरणात्मक निर्णय म्हणून केंद्राची योजना महाराष्ट्रात अंमलात आणू" असे नमूद करण्याचे शासनाने टाळले होते. वस्तुतः प्रत्यक्षात केंद्राची संपूर्ण योजना ही महाराष्ट्रामध्ये अंमलात आणण्यात आली होती, ही गोष्ट खरी असली तरी तसे लेखी नमूद करण्याचे शासनाने स्पष्टपणे टाळले होते. आता या उपरोक्त सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयामध्ये केंद्र शासनाच्या ३१.१२.२००८ च्या पत्रान्वये पाठविण्यात आलेल्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या वेतनपुनर्रचने विषयीचा उल्लेख स्पष्टपणे परिच्छेद ६४ मध्ये असून केंद्राची ही योजना मान्य करण्याचा धोरणात्मक निर्णय घेऊन महाराष्ट्र राज्य शासनाने १२.०८.२००९ रोजी शासन निर्णय निर्गमित केला असाही स्पष्ट उल्लेख परिच्छेद ६५ मध्ये आहेत. या ६५ व्या परिच्छेदात असेही नमूद आहे की, राज्यशासनाने सर्वोच्च न्यायालयामध्ये जे शपथपत्र दाखल केले त्या शपथपत्राच्या परिच्छेद ३ मध्ये केंद्राची सहाव्या वेतन आयोगाची व्यवस्था महाराष्ट्रात राबविण्याचा धोरणात्मक निर्णय (Policy Decision) महाराष्ट्र शासनाने घेतला होता. मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या या निर्णयातील लागूपुरता भाग शब्दशः पुढीलप्रमाणेः-

"**64.** However, after adopting such a policy the Government of India thought it fit to suggest to the States **by its communication dated 31.12.2008 that the States may also adopt the policy of the Government of India** if they so choose. As an incentive for the States to adopt the policy, the Government of India offered to undertake a substantial portion of the financial burden of the States resulting from the adoption of such policy. However, such an undertaking is limited only for a period of five years.

65. Accepting the offer made under the scheme of the Union of India, the State of Maharashtra issued the GR dated 12.8.2009 revising the pay scales of the cadres specified therein (essentially teaching staff) of the "universities' colleges and other higher educational institutions". By the said GR, the State of Maharashtra declared the revision of the pay scales of the teaching staff of the educational institutions. **It is stated in the counter affidavit filed before this Court on behalf of the State:**

"3. I say that as things stand today, the Government of Maharashtra has taken a policy decision to implement the recommendations of 6th Pay Commission to teaching and non-teaching staff of government-run and government-aided educational institutions only."

५. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेली व केंद्र शासनाने विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांसाठी मान्य केलेली **वेतनव्यवस्था समग्र योजना म्हणून** चौथ्या वेतन आयोगाच्या वेळी २७ फेब्रुवारी १९८९ च्या शासन निर्णयाने व पाचव्या वेतन आयोगाच्या वेळी ११ डिसेंबर १९९९ च्या शासन निर्णयाने महाराष्ट्रामध्ये अंमलात आणल्या गेली. मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या या निर्णयामुळे आता एक गोष्ट स्पष्ट झालेली आहे की, विद्यापीठ अनुदान आयोगाने सुचविलेली व केंद्र शासनाने ३१.१२.२००८ च्या शासन निर्णयाने मान्य केलेली वेतनव्यवस्था महाराष्ट्रामध्ये अंमलात आणण्याचा धोरणात्मक निर्णय राज्यशासनाने घेतला होता. त्याप्रमाणे १२.०८.२००९ चा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला होता, ही गोष्टसुद्धा या न्यायालयाच्या निर्णयातून स्पष्टपणे दिसून येते.

६. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या वेतनश्रेण्यांची व्यवस्था (सेवानिवृत्ती वेतन व्यवस्थेसह) दिनांक ३१ डिसेंबर, २००८ च्या आदेशान्वये केंद्रशासनाने राज्यांना कळविली, ती व्यवस्था राज्यशासनाने मान्य केली व त्याप्रमाणे दिनांक १२ ऑगस्ट, २००९ रोजीचा शासननिर्णय निर्गमित झाला. त्या शासननिर्णयाच्या पहिल्याच परिच्छेदात "Payment of central assistance for implementing this scheme is subject to the condition that the entire scheme of revision of pay scales together with all the conditions etc. shall be implemented by the State Governments **as a composite scheme without any modification etc."** असे नमूद आहे.

७. 'पेन्शन' व 'फॅमिली पेन्शन'ची व्यवस्था ही विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या वेतनश्रेण्या अंमलात आणणाऱ्या केंद्रशासनाच्या दिनांक ३१ डिसेंबर, २००८ च्या शासननिर्णयान्वये अंमलात आलेल्या त्या व्यवस्थेचा एक अविभाज्य भाग होती व आहे. केंद्राच्या त्या शासननिर्णयाच्या परिच्छेद ८ मध्ये पेन्शन व फॅमिली पेन्शन या दोनही बाबी समाविष्ट आहेत व त्यामुळेच ती व्यवस्था अंमलात आणणाऱ्या दिनांक १२ ऑगस्ट, २००९ च्या महाराष्ट्र शासननिर्णयाच्या परिच्छेद ८ मध्ये या दोनही बाबी समाविष्ट आहेत. जे सर्व लाभ (Benefits) विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या योजनेमध्ये व केंद्र शासनाच्या आदेशामध्ये नमूद आहेत. त्या लाभांची यादी राज्य शासननिर्णयामध्ये नमूद आहे. या लाभांची संख्या एकूण ७ आहे. ती पुढीलप्रमाणे :- (i) Research Promotion Grant (ii) Study Leave (iii) Age of Superannuation (iv) Pension (v) Family Pension (vi) Gratuity (vii) Provident Fund

८. ३१.१२.२००८ च्या केंद्रशासनाच्या ज्ञापनामध्ये समाविष्ट असलेली समग्र योजना महाराष्ट्रात अंमलात आणण्याचा धोरणात्मक निर्णय राज्यशासनाने घेतला असे शपथपत्र खुद्द सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करावयाचे, समग्र योजना अंमलात आणलेली आहे असे नमूद करून केंद्रशासनाकडून जवळजवळ १५०० कोटी रुपयाचा निधी मिळवायचा व त्या योजनेचा अविभाज्य भाग असलेली निवृत्तीवेतन व्यवस्था अंमलात आणतांना मात्र त्या व्यवस्थेची मोडतोड करावयाची अशी भूमिका शासनाला घेता येणार नाही.

९. राज्यशासनाने दाखल केलेले उपरोक्त शपथपत्र तसेच मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा उपरोक्त निर्णय या शिक्षकांची बाजू मा. नागपूर खंडपीठापुढे मांडणाऱ्या संघटनेच्या अधिवक्त्यांच्या लक्षात आणून देण्यात येत आहे.

- डॉ. प्रवीण रघुवंशी, अध्यक्ष

PR : (1) P101 NB2015 (2) P126 NB2015 (3) P138 NB 2015 (4)P152 NB 2015 (6) P 21 NB 2017

ENCLOSURE - A (see para 3 of the report on page 23 of this bulletin)

NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION

[B.P.T.A. Regn No. F-1564 & Soc. Regn. Act Regn. No. MAH/15/73(NGP)] ,

DR. ANIL DHAGE, Secretary

Sankalp Sahniwas Khare Town, Dharampeth, Nagpur - 440 010 Ph. 0712-2539852 : M. 9158129842

Date : 13th of August, 2012

To,
Honb'le Vice-Chancellor,
R. T. M. Nagpur University, Nagpur

Sub.: Restoration of Casual Leave to teachers in accordance With the then existing Ordinance of the University

Sir,

This has a reference to the discussion regarding the issue of casual leave admissible to the teachers in affiliated colleges and the University which took place during the course of interpellations at the meeting of the University Senate held on 31st March, 2012. It was agreed at the end of the discussion that the Honb'le Vice-Chancellor would call the Association for discussion so that an appropriate corrective action can be taken after examining the factual position.

2. In this connection, we have to state that the Department of Higher and Technical Education of the State Government issued a G. R. dated 12 August, 2012 deciding 'to revise pay scales and the dearness allowance of all teachers and equivalent cadres w. e. f. 01/01/2006 as per the Central Government (UGC) scheme while other allowances as per the State Government employees; **to keep** the age of superannuation and **leave package unchanged**...........'. The said G. R. was brought into effect by issuing a Direction no. 8 of 2009 on 29th September, 2009.

3. The leave rules of teachers in the affiliated colleges and the University are governed by the provisions of Ordinance nos. 24 and 122. The sub-para of para 48 (1) of Ordinance 24 provided that **'A teacher shall be entitled to .... (a) Casual leave of not less than <u>ten days</u> during an academic year.' (Enclosure 1)**

4. On 11th May, 2009 the Department of Higher and Technical Education had issued a G. R. making 8 casual leave admissible to the teachers in affiliated colleges and the University. **(Enclosure 2)**

5. On 7th August, 2009, the Department of Higher and Technical Education issued an order clearly stating in para 3 (iii) "रजांबाबत (Leave Package) सध्या अस्तित्वात असलेले नियम पुढील निर्णय होईपर्यंत लागू राहतील" **(Enclosure 3).**

6. It may be recalled that in August 2009 the teachers in the state had gone on strike to press for the demand of implementation of sixth pay revision. On 26th August, 2009 an agreement came to be signed between striking MFUCTO and the State Government the minutes of which stated that "(४) शासननिर्णयातील परिच्छेद ८ (ब) मधील तिसऱ्या ओळीतील Benefits या शब्दानंतर **"including leave package"** हे शब्द समाविष्ट करण्यात यावे." **(Enclosure 4).** Accordingly a G. R. dated 19th November, 2009 came to be issued. After amendment para 8 (B) of G. R. dated 12th August, 2009 read "Following allowances and benefits shall be at par with the State Government employees. However for those area where the teachers are already drawing more allowances or enjoying more benefits **including leave package** than the State Government employee (even after the 6th pay commission) the higher rates and/or benefits shall continue i. e. the teachers shall continue to get whichever is higher (existing rates and benefits or as per state government employees after 6th pay commission)". **(Enclosure 5)**

7. However, the Management Council of R. T. M. Nagpur University at its meeting dated 22 March, 2010 went ahead with the amendment to Ordinance 24 and 122 **(Enclosures 6 &7)** without taking into account the relevant developments in the meantime and the documents dated 7th August 2009 and 26th August, 2009 and G. R. dated 19th November, 2009 which resulted in an action contrary to the intent of the State Government.

8. **We have, therefore to request you to immediately repeal amendment ordinances no. 20 and 21 of 2010 so as to restore the provision of the then existing Ordinances in accordance with the Government documents dated 7th of August, 2009 and 26th August,2009, & 19th November, 2009.** <u>You are also requested to grant a meeting to the Association in the next week so as to be able to explain the facts of the matter in person.</u>

Looking forward to your favourable response and thanking you,

Yours Sincerely,
(Dr. Anil Dhage)

** AF : P 01 **

ENCLOSURES: 7

Enclosure - 1 : Extract from ORDINANCE NO. 24 printed on this Page

Enclosure - 2 : Not Printed here. Printed herein before on Page 145 of 2009 NUTA Bulletin

Enclosure - 3 : Not Printed here. Printed herein before on Page 228 of 2009 NUTA Bulletin

Enclosure - 4 : Not Printed here. Printed herein before on Page 121 of 2009 NUTA Bulletin

Enclosure - 5 : Not Printed here. Printed herein before on Page 229 of 2009 NUTA Bulletin

Enclosure - 6 : Ordinance No. 20 of 2010 An Ordinance to Amend Ordinance No. 24 College Code. (not printed)

Enclosure - 7 : Ordinance No. 21 of 2010 An Ordinance to Amend Ordinance No. 122 Nagpur University Teachers' Service & Conditions of Employment Ordinance, 1972. (not printed)

*****

ENCLOSURE - 1

RASHTRASANT TUKADOJI MAHARAJ
NAGPUR UNIVERSITY

ORDINANCE NO. 24

(Extract)

48. (1) A teacher shall be entitled to get leave in accordance with the rules made by the Governing Body, provided that a teacher who is appointed on a written contract shall be entitled to -

(a) Casual leave of not less than ten days during an academic year;

(b) leave on average pay for not less than ten days for every completed twelve months on duty;

*****

A REPORT ON THE MATTER OF RESTORATION OF CASUAL LEAVE ADMISSIBLETO THE UNIVERSITY AND COLLEGE TEACHERS AS PROVIDED FOR IN ORDINANCE 24 AND 122

The matter of casual leave available to the teachers of affiliated colleges in Nagpur University has been provided for in Ordinance 24 (The College Code) which became effective from the Academic session 1967-68. This Ordinance provided for *'Casual leave of not less than ten days during an academic year'*. Similarly, Ordinance 122 (Nagpur University Teachers' Service and Conditions of Employment Ordinance 1972) which came into force with effect from 1st January, 1973 provided that '*Every full time/part time teacher shall be entitled for 15 days casual leave in a calendar year'*. Both these provisions remained unchanged for several years.

(2) On 11th May, 2009 the Department of Higher and Technical Education issued a Government resolution containing direction under section 8(4) of the Maharashtra Universities Act, 1994 making 8 casual leave admissible to the teachers in affiliated colleges and the University. Acting on the same, the Management Council of R. T. M. Nagpur University sought to amend Ordinance no. 24 and 122 incorporating the government direction of making 8 casual leave available to the University and affiliated college teachers and accordingly amendment Ordinance nos. 20 of 2010 and 21 of 2010 were issued.

(3) The issue was therefore raised by NUTA representatives in the Senate meeting held on 31 March, 2012 by way of interpellation and at the end of discussion, Honb'le Vice-Chancellor agreed to call the Association for discussion so that an appropriate corrective action could be taken after examining the factual position. On 13th of August, 2012 the Association sent a communication **(Enclosure : A)** to the Honb'le Vice-Chancellor stating the facts of the matter along with relevant documents and

ENCLOSURE - B

(see para 6 of the report on page 24 of this bulletin)

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ

(सेंट्रल प्रोव्हिन्सेस शासन, शिक्षण विभागाची अधिसूचना क्रमांक ५१३ दिनांक १ ऑगस्ट, १९२३ द्वारा स्थापित, व महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ द्वारा संचालित राज्य विद्यापीठ)

अध्यादेश व परिनियम कक्ष

छत्रपती शिवाजी महाराज प्रशासकीय इमारत, रविंद्रनाथ टागोर मार्ग, नागपूर-४४० ००१ दुरध्वनी क्रमांक (कार्या.) - ०७१२-२५२५४१७/२५२२७०६

पत्र क्र. रातुमनावि/अध्या.परि./२०१७/५२

दि. ६ फेब्रुवारी, २०१७

प्रति,
मा. डॉ. अनिल ढगे,
सचिव, नागपूर युनिर्व्हसीटी टिचर्स
असोशिएशन संकल्प सहनिवास,
खरे टाऊन, धरमपेठ, नागपूर-४४००१०

विषय :- शिक्षकांच्या किरकोळ रजे संबंधातील अध्यादेश क्रमांक २० आणि २१/२०१० रद्द करण्याबाबत.

संदर्भ :- (१) आपले पत्र दिनांक १३ ऑगस्ट, २०१२. (२) पत्र क्र. रातुमनावि/अध्या/परि/२०१२/८३६ दिनांक ३० ऑगस्ट, २०१२

महोदय,

वरील विषयाच्या संदर्भीय पत्राचे अनुषंगाने आपणस कळविण्यात येते की, विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षकांना अनुज्ञेय असलेल्या किरकोळ रजेसंबंधातील दुरुस्ती अध्यादेश क्रमांक २० आणि २१/२०१० रद्द करून या संबंधातील मूळ अध्यादेशातील तरतुद पुर्ववत ठेवण्याविषयी आपण सादर केलेल्या पत्रान्वये केलेल्या विनंतीवर विचार विनिमय करण्यात आला होता याबाबत योग्य निर्णय घेण्याकरिता ही बाब व्यवस्थापन परिषदेच्या विचारार्थ सादर करण्यात येईल असे पत्राद्वारे आपणास कळविण्यात आलेले होते.

दिनांक १२ ऑगस्ट, २०१६ रोजी संपन्न झालेल्या व्यवस्थापन परिषदेने विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षकांना अनुज्ञेय असलेल्या किरकोळ रजेसंबंधातील दुरुस्ती अध्यादेश क्रमांक ५/२०१६ आणि ६/२०१६ ला मान्यता प्रदान केलेली आहे. तसेच सोबत अध्यादेश संबंधीत अधिसूचनेसह अंमलबजावणीकरिता विद्यापीठाचे संकेतस्थळावर टाकण्यात आलेले आहे.

करिता आपणास उपरोक्त अध्यादेशाच्या अधिसूचनेची प्रत आणि दुरुस्ती अध्यादेशाच्या प्रति या सोबत सलंग्नित करून पाठविण्यात येत आहे.

कळावे,

आपला,
(डॉ. अनिल हिरेखन)
कुलसचिव (अति. प्रभार)
(प्रदिप मसराम) उपकुलसचिव (सा.प्र.) (अति.प्रभार)

सहपत्र : वरीलप्रमाणे : **प्रतिलिपी** माहितीकरिता कृपया सादर. मा.कुलगुरु, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ नागपूर. ** AF : P 05 **

ENCLOSURE TO ENCLOSURE : B

राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ

(सेंट्रल प्रोव्हिन्सेस शासन, शिक्षण विभागाची अधिसूचना क्रमांक ५१३ दिनांक १ ऑगस्ट, १९२३ द्वारा स्थापित, व महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ द्वारा संचालित राज्य विद्यापीठ)

अध्यादेश व परिनियम कक्ष

छत्रपती शिवाजी महाराज प्रशासकीय इमारत, रविंद्रनाथ टागोर मार्ग, नागपूर-४४० ००१ दुरध्वनी क्रमांक (कार्या.) - ०७१२-२५२५४१७/२५२२७०६

अधिसूचना क्र. रातुमनावि/अध्या/परि./२०१७/३२

दिनांक २३ जानेवारी, २०१७

:: **अधिसूचना** ::

या अधिसूचनेद्वारा सर्व संबंधीतांना सूचित करण्यात येते की, दिनांक १२ ऑगस्ट, २०१६ रोजी संपन्न झालेल्या व्यवस्थापन परिषदेने पारित केलेला दुरुस्ती अध्यादेश क्रमांक ५/२०१६ आणि ६/२०१६ हा विद्यापीठस्तरावर अंमलजबावणी करण्याकरीता लागू करण्यात आलेला आहे.

Ordinance No.5 of 2016:- "College Code, (Amendment) Ordinance, 2016."

Ordinance No.6 of 2016:- " Nagpur University Teachers' Service & Conditions of Employment Ordinance, 1972 (Amendment) Ordinance, 2016."

करीता वरील अध्यादेश संबंधितांना माहिती व अंमलबजावणीस निर्गमित करण्यात येत असून महाविद्यालय/विभाग/संस्थेतील सर्व शिक्षकांच्या सुविधेकरिता विद्यापीठाच्या (www.nagpuruniversity.org) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आलेला आहे.

(पुरणचंद्र मेश्राम) कुलसचिव

प्रतिलीपी माहिती व आवश्यक कार्यवाहीकरिता सादर. : (१) विद्यापीठ शैक्षणिक विभागाचे सर्व विभाग प्रमुख व विद्यापीठाचे सर्व अधिकारी (२) विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयाचे सर्व प्राचार्य (३) मा. कुलगुरुंचे स्वीय सहायक, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर (४) मा. प्र-कुलगुरुंचे स्वीय सहायक, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर (५) मा. कुलसचिव यांचे, स्वीय सहायक, राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर

** AF : P 07 ** **(प्रदिप मसराम)** उपकुलसचिव (सा.प्र.)

apprised him of the developments subsequent to the government direction of 11 May, 2009 and appealed to him to restore the original provisions related to casual leave.

(4) It was mentioned in the said communication that on 7th August, 2009, the Department of Higher and Technical Education had issued an Order clearly stating in para 3 (iii) "रजांबाबत (Leave Package) सध्या अस्तित्वात असलेले नियम पुढील निर्णय होईपर्यंत लागू राहतील" It was further pointed out that in August 2009 the teachers in the state had proceeded on strike to press for the demand of implementation of sixth pay revision and on 26th August, 2009 the agreement came to be signed between MFUCTO and the State Government the minutes of which stated that "(4) शासननिर्णयातील परिच्छेद ८ (ब) मधील तिसऱ्या ओळीतील **Benefits** या शब्दांनंतर **"including leave package"** हा शब्द समाविष्ट करण्यात यावा." Accordingly, a G. R. dated 19th November, 2009 came to be issued. After amendment, para 8 (B) of G. R. dated 12 August, 2009 read "Following allowances and benefits shall be at par with the State Government employees. However for those area where the teachers are already drawing more allowances or enjoying more benefits **including leave package** than the State Government employee (even after the 6th pay commission) the higher rates and/or benefits shall continue i. e. the teachers shall continue to get whichever is higher (existing rates and benefits or as per state government employees after 6th pay commission)".

(5) It was obvious that the above developments and documents dated 7 August, 2009 and 26 August, 2009 and G. R. dated 19 November, 2009 were not taken into consideration by the Management Council of the University and as such the action of amending Ordinance 24 and 122 was contrary to the intent of the State Government . Under the circumstances it was appealed to repeal the amending Ordinance nos. 20 of 2010 and 21 of 2010 and restore original provisions. The University vide its communication dated 30 August 2012 informed the Association that the matter was being placed before the Management Council for appropriate decision.

(6) On 26-3-2015 the matter was again raised in the meeting of the Senate which resolved vide item no. 2.1 to reconsider the matter. Accordingly the Management Council took the favourable decision on the demand of the Association in its meeting dated 12 August, 2016 and the University has now communicated vide its letter dated 6 February, 2017 **(Enclosure : B)** that the amending Ordinance nos. 5/2016 **(Enclosure : C)** and 6/2016 **(Enclosure : D)** restoring original provisions were issued.

Dr. Anil Dhage
Former Secretary NUTA

*****

** AF : P 15 **

ENCLOSURE - D (see para 6 of the report on page 24 of this bulletin)

RASHTRASANT TUKADOJI MAHARAJ NAGPUR UNIVERSITY

(Established by Government of Central Provinces Education Department by Notification No. 513 dated the 1st of August, 1923 & presently a State University governed by Maharashtra Universities Act, 1994)

*ORDINANCE NO. 6 OF 2016.

NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS'SERVICE & CONDITIONS OF EMPLOYMENT ORDINANCE, 1972 (AMENDMENT), ORDINANCE, 2016.

Whereas, it is expedient to further amend original Ordinance No. 122 i.e. Nagpur University Teachers' Service & Conditions of Employment Ordinance, 1972 for the purposes hereinafter appearing, the Management Council is hereby pleased to make the following ordinance:-

1. This ordinance may be called "Nagpur University Teachers' Service & Conditions of Employment Ordinance, 1972 (Amendment) Ordinance, 2016".

2. This ordinance shall come into force with effect from the date of its making by the Management Council.

3. In Original Ordinance No. 122 i.e. 'Nagpur University Teachers' Service & Conditions of Employment Ordinance, 1972' (hereinafter referred to as the main ordinance),

(i) in the title of the main ordinance, before the words 'Nagpur university', the words "Rashtrasant Tukadoji Maharaj" be added;

(ii) after the word 'University' and before the word and sign "Teachers" appearing in the title of the main ordinance, the word 'Nagpur' be inserted.

The amendments mentioned in clauses (i) and (ii) above be carried out in the subject matter of the main ordinance, wherever the words "Nagpur University" appears.

4. In clauses (i), (ii), (iv) & (vi) of 'casual leave,' 'under the 'LEAVE RULES FOR UNIVERSITY TEACHERS' mentioned in Appendix C of the main Ordinance;

(i) the figure and word '8 days' appearing in clause (i) be substituted by the figure '15';

(ii) the figure '4' appearing in Clause (ii) be substituted by the figure '7';

(iii) the figure '8' appearing in clause (iv) be substituted by the figure '15'; and

(iv) the figure '8' appearing in clause (vi) be substituted by the figure '15'.

(Statement of Object and Reasons)

The Senate of the University in its meeting held on 26.03.2015 vide item No. 2.1 resolved to reconsider the matter of casual leave of teachers of affiliated colleges for making amendment in 'casual leave' in the original Ordinance No. 24 in respect of 'College Code'.

Original Ordinance No. 24 regarding 'College Code' was amended by Ordinance No. 20 of 2010 for substituting 10 days casual Leave by 8 days and Original Ordinance No. 122 regarding 'Nagpur University Teachers' Service & Conditions of Employment Ordinance 1972' was also amended by Ordinance No. 21 of 2010 for substituting 15 days casual leave by 8 days, maximum 4 days limit of installments of casual leave by 7 days, not exceeding 8 days limit of absence by 15 days, and proportion of 8 days casual leave by 15 days commensurate with the period of duty rendered by him during the calendar year.

After going through the documents made available by the office, it has become necessary to restore 15 days casual leave instead of 8 days and subsequent amendments for University teachers, hence this Draft ordinance is prepared for amending Original Ordinance No. 122 for its consideration by the Academic Council and the Management Council.

While implementing the provisions of this amending Ordinance, no financial implications are involved at the Government level as of now or in future.

****

*Accepted by the Management Council on dt. 12 August,2016, vide item No. 127 under Draft Ordinance No.2 of 2016

** AF : P 11 **

नेटसेट मुक्त शिक्षकांची बाजू बळकट करणारा मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा आणखी एक निर्णय

महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या रविवार, दिनांक २९ जानेवारी, २०१७ रोजीच्या मुंबई येथील बैठकीत विचारार्थ ठराव

१. मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ५ जानेवारी, २०१७ रोजी "Supreme Court of India Civil Appellate Jurisdiction : Civil Appeal Nos. 115-116 of 2017 (Arising out of SLP (C) Nos. 26523-26524 of 2012) Secretary Mahatama Gandhi Mission & Another...Appellants VERSUS Bhartiya Kamgar Sena & Others...Respondents" *(P2NB2017)* या प्रकरणात एक अतिशय महत्त्वपूर्ण निर्णय दिलेला आहे. सहाव्या वेतन आयोगाच्या वेतनश्रेण्या लागू करताना अनुदानित व विनाअनुदानित असा भेदभाव अभियांत्रिकी महाविद्यालयातून काम करणाऱ्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांमध्ये करता येणार नाही. विनाअनुदानित अभियांत्रिकी महाविद्यालयातून काम करणाऱ्या शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांना सहाव्या वेतन आयोगाप्रमाणे वेतनश्रेण्या थकबाकीसह द्याव्या लागतील असा मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा हा निर्णय आहे.

२. मात्र या निर्णयामध्ये (१) भारतीय संविधानाच्या कलम १४ नुसार समान स्थितीमध्ये असलेल्या व्यक्तींना समान वागणूक द्यावी लागेल हे एक व दुसरे म्हणजे (२) सहावा वेतन आयोग लागू करण्याबाबतचा धोरणात्मक निर्णय (Policy Decision) महाराष्ट्र शासनाने घेतलेला होता असे शपथपत्र महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने सर्वोच्च न्यायालयात दाखल करण्यात आले. या दोनही मुद्यांच्या बाबत या निर्णयातून स्पष्ट होणारी स्थिती नेट-सेट मुक्त शिक्षकांची बाजू बळकट करणारी आहे.

३. घटनेतील कलम १४ नुसार नागरिकांना जो समतेचा हक्क प्रदान केलेला आहे त्याबाबत मा. सर्वोच्च न्यायालयाने तपशीलवार मीमांसा केलेली आहे. शासनाने केलेला एखादा कायदा किंवा नियम हा घटनेच्या कलम १४ च्या कसोटीवर उतरणारा नसेल किंवा उतरणारा नाही असे जर न्यायालयाला वाटले तर तो नियम किंवा कायदा घटनाबाह्य ठरवून रद्दबातल करण्याचा न्यायालयाला अधिकार आहे. पण तसे केल्यामुळे त्या कायद्याने जर समस्थितीतील (Similarly Situated) काहींना लाभ दिले असतील व काहींना लाभ दिले नसतील तर ज्यांना लाभ देण्यात आलेले आहेत त्यांचे लाभ काढून घेणे ही बाब सहजपणे करता कामा नये. असे करणे म्हणजे आंघोळीचे पाणी फेकून देतांना त्यासोबत बालकाला भिरकावून देण्यासारखे होईल. मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या या निर्णयाच्या परिच्छेद ७८ मध्ये ही बाब शब्दश पुढील प्रमाणे प्रतिपादीत करण्यात आलेली आहे :-

"78. If a law (whether primary or subordinate legislation) is found to be untenable on the touchstone of Article 14 by the constitutional court, one clear option for a constitutional court is that it can declare such law to be unconstitutional and strike down the law. But, striking down a law, which confers some benefit on a class of people ignoring others who are otherwise similarly situated in our opinion is not to be done as a matter of course. If the benefit sought to be conferred by such a law is not repugnant to the directive principles of the State policy, striking down the same would virtually amount to throwing away the baby with bath water." *(P10NB2017)*

४. घटनेच्या कलम १४ अन्वये बहाल करण्यात आलेल्या समतेच्या अधिकाराचा भंग झाला असेल तर नागरिकाला काय उपाययोजना उपलब्ध आहेत? आणि अशा स्थितीमध्ये कायद्याने किंवा शासनाच्या आदेशाने असमान वागणूक दिलेली असेल तर त्या स्थितीत न्यायालय काय उपाययोजना करू शकते? असा प्रश्न उपस्थित करून पुढे मा. न्यायालयाने असे नमूद केले आहे की, असा भेदभाव करणारा कायदा घटनाबाह्य म्हणून रद्दबातल ठरविण्याच्या उपायाचा एक परंपरा म्हणून बराच काळ वापर झाला, हे खरे असले तरी 'नाकारा'च्या प्रकरणामध्ये न्यायालयाला याची जाणीव झाली की असे करणे हे राज्यनितीची मार्गदर्शक तत्त्वे व घटनेचे कलम १४ यांचे एकत्रित वाचन केले तर योग्य नाही आणि त्यामुळे 'नाकारा' प्रकरणामध्ये असे दिसून आले की, व्यक्तींचे कृत्रिमरितीने वर्गीकरण करून कायद्याने भेदभावपूर्ण वागणूक दिली जात असेल तर तो कायदा रद्द करण्याचा विचार करण्यापेक्षा लाभापासून वंचित ठेवण्यात आलेल्या लोकांना लाभान्वित करण्याचा निर्णय न्यायालय देऊ शकते, असा विचार मा. न्यायालयाने आपल्या निर्णयाच्या परिच्छेद ८० मध्ये मांडला असून तो परिच्छेद शब्दश पुढीलप्रमाणे :-

"80. When Justice Mathew declared that Article 14 interdicts the State from creating inequalities, he was stressing the obvious. Further, he articulated the remedial measures the State has been enjoined to take recourse to: eliminate the existing inequalities through positive-affirmative-action, rather than passive neutrality.

What is the remedy open to the citizen and the corresponding obligation of the judiciary to deal with such a situation, where the inequalities are created either by the legislation or executive action ? Traditionally, this Court and the High Courts have been declaring any law, which created inequalities to be unconstitutional, but in **Nakara's case** this Court realised that such a course of action would not meet with the obligations emanating from a combined reading of the directive principles and Article 14. **Therefore, this Court emphatically laid down in Nakara's case that it is possible to give an appropriate inductive relief by eliminating the factors, which creates the artificial classification leading to a discriminatory application of law."** *(P11NB2017)*

५. नेट-सेट मुक्त शिक्षकांच्या बाबतीत या कार्यकारी मंडळाने ही गोष्ट वारंवार स्पष्ट केलेली आहे की, १९९१-२००० या काळातील सर्व नेट-सेट मुक्त शिक्षक हे एकाच प्रवर्गातील असून समान स्थितीतले (Similarly Situated) आहेत असे असतांना मात्र त्यांचे कृत्रिमरित्या दोन भाग करून त्यांना वेगवेगळी वागणूक देण्यात आलेली आहे. याबाबतचे सर्व तपशील **"समान प्रकरणी मा. मुंबई उच्च न्यायालयाच्या दोन खंडपीठांनी दिलेले दोन असमान निर्णय"** *(P180NB2016)* या विषयावर महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाच्या कार्यकारी मंडळाच्या रविवार, दिनांक ९ ऑक्टोबर, २०१६ रोजीच्या बैठकीत संमत केलेल्या ठरावाच्या परिच्छेद ३ ते ५ मध्ये तपशीलाने नमूद केलेले आहेत. ते परिच्छेद पुढीलप्रमाणे :-

"**३.** नेट-सेट मुक्त शिक्षकांच्या बाबतीतसुद्धा जवळ जवळ ४ ते ५ हजार शिक्षकांना नेमणुकीच्या दिनांकापासून सेवा धरून CAS चे लाभ प्रत्यक्ष देण्यात आलेले आहेत.

(A) महाराष्ट्र विधानपरिषद कार्यवाही, (दिनांक ३ ऑगस्ट २००१) अधिकृत प्रतिवेदन, खंड १२५, क्रमांक १५ मधील पृष्ठ १४१ चे काळजीपूर्वक अवलोकन केले तर असे दिसून येते की सन १९९१ ते २००० या काळातील **नेट-सेट मुक्त शिक्षकांची संख्या दहा हजार असल्याची अधिकृत माहिती तत्कालीन मा. उच्च शिक्षणमंत्र्यांनी सभागृहात दिलेली आहे.** २७ जून २०१३ रोजी काढलेल्या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद ६ मध्ये **अशा शिक्षकांची संख्या ही केवळ ५१६० असल्याचे नमूद करण्यात आलेले आहे.** याचा सरळ अर्थ असा आहे की ३ ऑगस्ट २००१ ते २७ जून २०१३ या १२ वर्षांच्या कालखंडामध्ये जवळ जवळ (१००००-५१६०) =४८४० **शिक्षकांना नेमणूकीच्या दिनांकापासून त्यांची सेवा धरून CAS चे लाभ अदा करण्यात आलेले आहेत.** पुढे २७ जून २०१३ नंतर, १९ सप्टेंबर १९९१ ते २३ ऑक्टोबर १९९२ या कालखंडातील अंदाजे १५०० शिक्षकांना २७ जून २०१३ च्या शासननिर्णयाने हे लाभ अदा केलेले आहेत. **उर्वरित इतर शिक्षकांना हे लाभ नाकारण्याचे कोणतेही वाजवी कारण अस्तित्वात नाही.**

(B) सन १९९१ ते २००० या काळातील ४८४० शिक्षकांना ११ डिसेंबर १९९९ च्या शासननिर्णयातील परिच्छेद १२ ते १५ नुसार नेमणुकीच्या पहिल्या दिवसापासून CAS चे लाभ अदा करण्यात आले. मात्र पुढील काळात त्यापैकी शेकडो शिक्षकांच्या प्रकरणी रिकव्हरी काढण्याचा राज्यशासनातील काही अधिकाऱ्यांनी प्रयत्न केला होता. मा. उच्च न्यायालयाच्या विविध खंडपीठांनी दिलेल्या अनेक निर्णयांनी असे प्रयत्न संपूर्णपणे बेकायदेशीर असल्याचे नमूद करून रद्दबादल (quashed and set aside) ठरविण्यात आले. संघटनेच्या दप्तरी उपलब्ध असलेले त्यातील काही निर्णय पुढील प्रमाणे :-

(1) W.P. No. 1893 OF 2010 :- IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY CIVIL APPELLATE JURISDICTION : WRIT PETITION NO.1893 OF 2010 Pramod D.Sonawane ...Petitioner v/s. State of Maharashtra & ors. ...Respondents CORAM: D.K.Deshmukh & N.D.Deshpande,JJ DATED: 3RD SEPTEMBER, 2010 (P 8 B 2012)

(2) W.P. No. 1991 OF 2011 :- IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAYBENCH AT AURANGABAD WRIT PETITION NO. 1991 OF 2011 Sheshrao Vyankatrao Shete & another PETITIONERS VERSUS The State of Maharashtra and others RESPONDENTS CORAM : D.B. BHOSALE & M.T. JOSHI, JJ. DATED : 28th MARCH, 2011 (P 9 B 2012)

(3) W.P. No. 5271 OF 2013 :- IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE OF BOMBAY BENCH AT AURANGABAD WRIT PETITION NO.5271 OF 2013 CORAM : MOHIT S. SHAH, C.J. AND SUNIL P.DESHMUKH, J. DATE : 28 th AUGUST 2013 JUDGMENT (PER SUNIL P.DESHMUKH, J.) (P 145 B 2013)

(4) W.P. No. 4994 OF 2013 :- IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE OF BOMBAY BENCH AT AURANGABAD WRIT PETITION NO. 4994 OF 2013 [CORAM : R . M. BORDE AND SUNIL P.DESHMUKH, J.J.] DATE : 13 th SEPTEMBER 2013 JUDGMENT (PER SUNIL P.DESHMUKH, J.) (P 205 B 2013)

(5) W.P. No. 6659 OF 2013 :- IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE OF BOMBAY BENCH AT AURANGABAD WRIT PETITION NO.6659 OF 2013 Dr.Uttam Pralhadrao Dolhare and Ors... Petitioners VERSUS The State of Maharashtra, through its Secretary, Higher Education Department, Mantralaya, Mumbai. and Ors....Respondents CORAM : R.M.BORDE & SUNIL P.DESHMUKH, JJ. DATE :10th October, 2013. ORAL JUDGMENT (Per Sunil P. Deshmukh, J.) (P 216 B 2013)

(6) W.P. NO. 5224 OF 2013 :- IN THE HIGH COURT OF JUDICATURE AT BOMBAY, BENCH AT AURANGABAD. WRIT PETITION NO. 5224 OF 2013 Dr. Vishwanath Murlidharrao Ratnalikar age 51 years, occup. service, VERSUS The State of Maharashtra, through its Secretary, Higher Education Department, Mantralaya, Mumbai CORAM : R. M. BORDE, AND SUNIL P. DESHMUKH,JJ. SEPTEMBER 26, 2013 : Oral Judgment (Per: Sunil P. Deshmukh, J.) (P15NB2014)

(C) ४८४० शिक्षकांना CAS चे हे लाभ नेमणुकीच्या दिनांकापासून त्यांची सेवा धरून दिनांक ११ डिसेंबर १९९९ च्या शासननिर्णयाने अदा केलेले आहेत. त्यांच्यापैकी शेकडो शिक्षकांना हे लाभ पदरी पडून पाच वर्षापेक्षा जास्त काळ झालेला आहे. पाच वर्षपेक्षा जास्त काळ झालेला असल्यामुळे त्यांची रिकव्हरी काढण्याचा मार्ग सर्वोच्च न्यायालयाच्या एका महत्त्वपूर्ण निर्णयामुळे कायमचा बंद झालेला आहे. मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा हा निर्णय दिनांक १८ डिसेंबर २०१४ रोजी झालेला आहे. *(P33NB2015)* ज्या पाच प्रकारामध्ये रिकव्हरी काढता येणार नाही, असे मा. सर्वोच्च न्यायालयाने आपल्या या निर्णयाच्या परिच्छेद १२ मध्ये नमूद केले आहे त्यातील क्रमांक (iii) वरील प्रकार पुढील प्रमाणे आहे :-

"(iii) Recovery from employees, when the excess payment has been made for a period in excess of five years, before the order of recovery is issued."

वस्तुतः या प्रकरणी नियमाप्रमाणेच हे लाभ देण्यात आले आहेत. मात्र वादासाठी जादा (Excess Payment) पेमेंट झाले आहे हे शासनाचे म्हणणे क्षणभर मान्य केले तरी अनेक शिक्षकांच्या बाबतीत Recovery चे आदेश पाच वर्षानंतर काढण्यात आलेले आहेत व शेकडो शिक्षकांच्या बाबतीत ते आजही काढण्यात आलेले नाहीत, हे लक्षात घेतले पाहिजे.

४. हे लाभ देतांना राज्यशासनाने आपणहून काहींना लाभ दिले, इतरांना दिले नाहीत, एकदा लाभ दिल्यावर काहींच्या बाबतीत 'रिकव्हऱ्या' काढल्या. इतरांच्या बाबतीत काढल्या नाहीत. सर्व 'रिकव्हऱ्या' काढण्याची कृती मा.उच्च न्यायालयाने रद्दबादल ठरविल्यानंतर काही बाबतीत SLP दाखल करण्यात आली. मात्र काही बाबतीत मा. उच्च न्यायालयाच्या निर्णयाला आव्हान न देता आनंदाने अंमलबजावणी करण्यात आली. या सर्व बाबी मा. खंडपीठासमोर नेट-सेट मुक्त शिक्षकांच्या वतीने मांडण्यात आल्या होत्या. मात्र पहिला निर्णय *(P37NB2016)* देतांना मा. खंडपीठाने या मुद्यांकडे संपूर्णपणे दुर्लक्ष केले. राज्यशासनाला धोरणात्मक निर्णय घेण्याचा अधिकार आहे असे पहिल्या निर्णयाच्या परिच्छेद ६९ मध्ये मा.खंडपीठाने पुढील शब्दात नमूद केलेले आहे :-

"Merely because the counting of past service is necessary as per UGC Regulations, the State policy to regularise such services from the date of resolution, cannot be used against the State for CAS claim." (See Para 69 of the Judgment)

मात्र असा धोरणात्मक निर्णय घेतांना भेदभाव करण्याचा अधिकार घटनेच्या कलम १४ चा भंग करणारा आहे. याबाबत पहिल्या निर्णयात कोणतेही भाष्य करण्यात आलेले नाही.

असे आदेश पारित करतांना १९.०९.१९९१ ते २३.१०.१९९२ या कालखंडात नेमले गेलेले नेट-सेटमुक्त शिक्षक व २४.१०.१९९२ ते ०३.०४.२००० या काळात नेमल्या गेलेले शिक्षक यांच्यामध्ये वैधानिकदृष्ट्या कोणताच फरक नव्हता. सुरुवातीस व शेवटपर्यंत सर्व बाबतीत हे दोनही वर्ग एकाच प्रवर्गाचा भाग होते या गोष्टीकडे मा. खंडपीठाच्या पहिल्या निर्णयात दुर्लक्ष झालेले आहे. २३.१०.१९९२ चा राज्यशासनाचा आदेश राज्यशासनाने पुढच्या ३५ दिवसांत दिनांक २७ नोव्हेंबर, १९९२ ला रद्द केला होता. ही बाब मा. खंडपीठाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद १६ मध्ये नमूद आहे. तरीही याबाबीकडे दुर्लक्ष केल्यामुळे सन १९९१ ते २००० या काळात सर्व अर्थाने एकाच प्रवर्गात असलेल्या या शिक्षकांचे कृत्रिमरित्या असमर्थनीय असे दोन भाग करण्याच्या राज्यशासनाच्या कृतीचे मा. खंडपीठाने पहिल्या निर्णयात समर्थन केले आहे. अशा समर्थनाला कोणताही आधार नाही. हे एक व दुसरे म्हणजे दुसऱ्या निर्णयात *(P121NB2016)* मा. खंडपीठाने याबावत अत्यंत न्याय्य भूमिका घेतलेली आहे. **या बाबी विशेष अनुमती याचिकेच्या (SLP) माध्यमातून मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या लक्षात आणून देणे आवश्यक आहे असे या कार्यकारी मंडळाला वाटते.**

५. काही हजार लोकांना लाभ दिले व उर्वरित लोकांना दिले नाही ही गोष्ट घटनेच्या कलम १४ चा भंग करणारी आहे. मा. खंडपीठाने दुसऱ्या निर्णयाच्या *(P121NB2016)* वेगवेगळ्या परिच्छेदातून या गोष्टीबाबत पुढीलप्रमाणे स्पष्ट शब्दात आपले निर्णय नोंदविले आहेत :-

(A) "have been granted benefits of TBPS and ACPS by counting service from the date of initial appointment and the styling of such acts as "mistake" or "illegality", is clearly in the nature of an afterthought to avoid compliance with the mandate of Article 14 of the Constitution of India." (See Para 8 of the High Court Judgment dated 28th April 2016)

(B) "The State Government has accepted and implemented the said decision. As a result therefore, there are several employees in receipt of benefit under TBPS and ACPS, who are identically placed." (See Para 8 of the High Court Judgment dated 28th April 2016)

(C) "the State Government has accepted the decisions of

the MAT based on such interpretation in case of several of its employees, since, not all the decisions rendered by the MAT were challenged by the State Government before this Court." (See Para 28 of the High Court Judgment dated 28th April 2016)

(D) "In fact, the record indicates that the State Government has adopted a 'pick and choose' approach in such matters." (See Para 29 of the High Court Judgment dated 28th April 2016)

(E) "it is quite clear the State Government has again adopted a 'pick and choose' approach in the matter of challenges to the decisions of the MAT in favour of the employees. In some cases, the State Government has challenged the decisions of the MAT before this Court but in others, the decisions have been implemented without demur." (See Para 29 of the High Court Judgment dated 28th April 2016)

(F) "we do not deem it appropriate to exercise our jurisdiction under Articles 226 and 227 of the Constitution of India, which if exercised, might have the effect of denial of benefits of TBPS and / or ACPS to the respondent - employees, when, several State Government employees, placed in virtually identical position, have already been extended such benefits." (See Para 32 of the High Court Judgment dated 28th April 2016)

(G) "The record also suggests that the past services of the employees covered under the GR dated 1 December 1994 have been taken into consideration by the State Government for extending the benefits of increment, pay fixation, pension and several other matters" (See Para 33 of

राज्यातील अकृषी विद्यापीठे व संलग्नीत अनुदानित अशासकीय महाविद्यालयातील शिक्षकांनी परीक्षेच्या कामकाजावर घातलेला बहिष्कार. त्या अनुषंगाने करावयाच्या उपाययोजना.

महाराष्ट्र शासन : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२ : शासन निर्णय क्र. बहिष्कार २०१३/प्र. क्र. ७१/विशि-३

दिनांक :- २० मार्च, २०१३

प्रस्तावना :- देशाची प्रगती होण्यासाठी तसेच जागतिकीकरणाच्या स्पर्धेमध्ये टिकून राहण्यासाठी नागरीकांस दर्जेदार शिक्षण मिळणे आवश्यक आहे. भविष्यातील सुज्ञ नागरिक घडविण्यामध्ये उच्च शिक्षणाचा मोलाचा वाटा आहे. त्यामुळे उच्च शिक्षणाचा दर्जा उंचावणे व त्याची गुणवत्ता वाढविणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ मधील तरतुदीनुसार राज्यातील शिक्षणाचा दर्जा उंचावण्यासाठी आवश्यक त्या सर्व उपाययोजना करण्याची सर्व जबाबदारी विद्यापीठाचे कुलगुरु व त्यांचे सर्व अधिकारी यांची असते.

२. महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ च्या कलम ३१, ३९, ७१ व ७२ मधील तरतूदीनुसार विद्यार्थ्यांच्या परीक्षा घेण्यापासून ते निकाल जाहिर करण्यापर्यंतची सर्व जबाबदारी विद्यापीठांची आहे. विद्यापीठ व महाविद्यालयीन शिक्षक संघटनेने राज्यातील परीक्षांच्या कामकाजावर दिनांक ४.२.२०१३ पासून बहिष्कार घातला असून सदर बहिष्कारामुळे महाविद्यालय व विद्यापीठातील परीक्षांच्या कामकाजावर विपरीत परिणाम होत आहे. त्यामुळे काही अकृषी विद्यापीठांनी त्यांच्या परीक्षा पुढे ढकलण्याचा निर्णय घेतला आहे. सदर निर्णयामुळे विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान होण्याची शक्यता निर्माण झाली आहे. विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक नुकसान टाळण्यासाठी व परीक्षा विहीत वेळेत पार पाडण्यासाठी उपाययोजना करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय

३. प्रस्तावनेत नमूद सर्व वस्तुस्थिती विचारात घेता राज्यातील अकृषी विद्यापीठातील व संलग्नित महाविद्यालयातील पदवी व पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या परीक्षांचे कामकाज विहीत वेळेत व सुरळीत पार पाडण्यासाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ च्या कलम ८ (४) अन्वये शासनास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

(१) परीक्षा विषयक कामकाजाचे प्रामुख्याने (अ) परीक्षेची प्रश्नपत्रिका तयार करणे. (ब) परीक्षा केंद्रावर परीक्षा घेणे व (क) उत्तरपत्रिकांचे मुल्यांकन करणे असे तीन टप्पे पडतात.

(अ) परीक्षेची प्रश्नपत्रिका तयार करणे :- याबावत पुढीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात यावी

(i) मागील शैक्षणिक वर्षासाठी तयार करण्यात आलेल्या तीन प्रश्न संचातील न वापरलेल्या प्रश्नसंचाचा वापर करण्यात यावा.

(ii) असे प्रश्नसंच उपलब्ध नसल्यास, संपात सहभागी नसलेल्या विद्यापीठ, शासकीय व अशासकीय अनुदानीत महाविद्यालयातील अध्यापकांकडून/कायम विना अनुदानित महाविद्यालयात कार्यरत असलेल्या संबंधित विषय तज्ञाकडून प्रश्नसंच तयार करण्यात यावा.

(ब) परीक्षा केंद्रावर परीक्षा घेणे :- याबावत पुढीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात यावी

(i) संपात सहभागी नसलेले शिक्षक, कायम विना अनुदानीत महाविद्यालयातील शिक्षक, तासिका तत्वावरील शिक्षक

(ii) विद्यापीठ व महाविद्यालयातील शिक्षकेतर कर्मचारी/अधिकारी वर्ग, बेरोजगार पीएच.डी., नेट/सेट अर्हताधारक.

या सर्वांची परीक्षा केंद्रावर पर्यवेक्षक/समवेक्षक म्हणून नियुक्ती करण्यात यावी.

(क) उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करणे :- याबाबत पुढीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात यावी

(i) जे शिक्षक परीक्षेच्या कामकाजावरील बहिष्कारात सहभागी नाहीत अशा शिक्षकांकडून उत्तरपत्रिकांच्या मूल्यांकनाचे काम करून घेण्यात यावे.

(ii) विद्यापीठ क्षेत्रातील शासकीय महाविद्यालय/संस्था मधील सरसकट सर्व अध्यापकांना (हंगामी व कंत्राटी धरून) उत्तरपत्रिका मूल्यांकनाचे काम देण्यात यावे.

(iii) वरील दोन्हीही पर्यायांचा वापर केल्यानंतरही मनुष्यबळ कमी पडल्यास सेवानिवृत्त झालेल्या शिक्षकांकडून उत्तरपत्रिकांच्या मूल्यांकनाचे काम करून घेण्यात यावे.

(२) वरील उपाययोजनांची अंमलबजावणी करून परीक्षेचे कामकाज सुरळीत पार पाडणे ही संबंधित अकृषी विद्यापीठाच्या कुलगुरुंची जबाबदारी आहे. यासाठी महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम, १९९४ मधील आवश्यक त्या सर्व तरतूदींमधील अधिकारांचा वापर करून आवश्यकता असल्यास, त्यांच्या स्तरावर योग्य ते आदेश निर्गमित करावेत.

४. परीक्षेच्या कामकाजासाठी आवश्यक असलेले मनुष्यबळ, निधी, दळणवळण इ. सुविधा परीक्षा नियंत्रकास उपलब्ध करून देण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठाच्या कुलसचिवांची राहील.

५. ज्या महाविद्यालयामध्ये परीक्षा घेण्यात येते, त्या महाविद्यालयाचे प्राचार्य सदर परीक्षा केंद्राचे केंद्र म्हणून काम करतात. तथापि, काही महाविद्यालयातील प्राचार्य सदर जबाबदारी टाळतात असे शासनाच्या निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे सर्व परीक्षा केंद्रावरील प्राचार्यांनी केंद्र प्रमुख म्हणून जबाबदारी पार पाडणे अनिवार्य राहील.

६. परीक्षा केंद्रावर परीक्षार्थी व परीक्षेची जबाबदारी सोपविण्यात आलेल्या कर्मचारी/अधिकारी यांच्या व्यतिरिक्त कोणत्याही व्यक्तीस प्रवेश मिळणार नाही, याची दक्षता केंद्र प्रमुख या नात्याने संबंधित प्राचार्यांनी घ्यावी. तसेच परीक्षा केंद्रावर परीक्षा कामामध्ये कोणत्याही व्यक्तीने अथवा संघटनेने बाधा आणण्याचा प्रयत्न केल्यास, त्यांच्या विरुद्ध फौजदारी स्वरूपाचा गुन्हा दाखल करण्याची कार्यवाही संबंधित केंद्र प्रमुख (प्राचार्य) यांनी त्वरीत करावी. सदर जबाबदारी सर्वस्वी संबंधित केंद्र प्रमुख (प्राचार्य) यांची राहील.

संबंधित प्राचार्यांनी केंद्र प्रमुख या नात्याने परीक्षा केंद्रावरील बंदोबस्तासाठी पोलीस बळ उपलब्ध करून देण्याची विनंती जवळच्या पोलीस ठाण्यास लेखी स्वरूपात करावी.

हा शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in. या संकेत स्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्रमांक २०१३०३२०१२५८५९२५०८ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(संजय कुमार)
प्रधान सचिव

** AF : P 25 **

the High Court Judgment dated 28th April 2016)

(**H**) "The State Government has been selective in matters of extension of such benefits and further in the matter of challenging the orders made by MAT and this Court in virtually identical matters." (See Para 49 of the High Court Judgment dated 28th April 2016)

(**I**) "The record indicates that such benefit has been extended by the State Government to hundreds of its employees by taking into consideration service from the date of initial appointment." (See Para 29 of the High Court Judgment dated 28th April 2016)"

६. महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे जे ॲग्रीमेंट (*P567NB2001*) ("AGREEMENT reached in the discussions of the representatives of the Maharashtra Federation of University and College Teachers' Organisations (MFUCTO) with the Chief Minister of Maharashtra.") राज्यशासनाशी दिनांक १८.०१.१९८९ रोजी झाले त्यामध्ये विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेली केंद्र शासनाची व्यवस्था समग्र योजना (Composite Scheme) म्हणून अंमलात आणण्याचे ठरले. त्याबाबतचा ॲग्रीमेंटमधील मजकूर पुढीलप्रमाणे:-

"The State Government has carefully considered the Government of India's instructions regarding revision of pay scales for University and College teachers and other relevant guide-lines and has decided to implement them in the following manner :

(1) The Government of India suggestions on revision of pay scales for teachers in Universities and Colleges Dt., 17th June, 1987 as amended by subsequent agreement dt. 4th and 5th Sept. 1987 and the Government of India's suggestions dt. 22nd July, 1988 would be implemented by the State Government with the recommended scales of pay, **including the element of promotions involved there in as a composite scheme w.e.f. 1.1.1986,** except that in respect of the scale of Rs. 4,500-7,300 the matter will be considered further by the Government." त्याप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाचा २७ फेब्रुवारी १९८९ चा शासननिर्णय (*P241NB2001*) निर्गमित झाला.

७. दिनांक ७ डिसेंबर १९९९ रोजी महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघ व राज्याचे उच्च शिक्षण मंत्री यांच्याशी जी चर्चा (Discussions of the representatives of the Maharashtra Federation of University and College Teachers' Organisation (MFUCTO) with the Hon. Minister for Higher & Technical Education on behalf of the Government were held on 7.12.99 at 4.00p.m.) झाली त्या चर्चेमध्ये सुद्धा विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेली केंद्र शासनाची व्यवस्था एक समग्र योजना म्हणून अंमलात आणावी असे ठरले होते. ते पुढील शब्दात :-

"The Government of India have, after taking into consideration the recommendations of University Grants Commission, decided to revise the pay-scales of teachers in the Central Universities and Colleges, vide their letter dated 27th July, 1998. Government of India, vide their letter dated 27th July 1998, 6th November, 1998 & UGC's notification dated 24th December, 1998 informed the State

संजय कुमार : प्रधान सचिव : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग,

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

संकिर्ण २०१३/(७१/१३)/विशि-३

दि. २१ फेब्रुवारी, २०१३

विषय :- विद्यापीठीय शिक्षक व संलग्नित महाविद्यालयातील शिक्षकांचा केंद्रीय मुल्यांकन कार्यक्रम केंद्रावरील उत्तरपत्रिका मूल्यांकनाच्या कार्यावर घातलेल्या बहिष्काराबाबत

प्रिय डॉ. खेडकर,

आपणांस विदितच आहे की, महाराष्ट्र फेडरेशन ऑफ युनिव्हर्सिटीज ॲण्ड कॉलेज टिचर्स असो. ने या संघटनेने विविध मागण्यांचे प्रस्ताव शासनाकडे सादर केले असून सदर मागण्या मान्य झाल्या नाही तर दि. ४ फेब्रुवारी, २०१३ पासून महाविद्यालयीन/विद्यापीठीय परिक्षांच्या कामकाजावर बहिष्कार घालणार असल्याचे कळविले आहे. यासंदर्भात असे कळवू इच्छितो की, या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने शासनस्तरावरून सकारात्मक बाजू घेऊन कार्यवाही सुरू आहे. तद्वतच सदर संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांची मा. मुख्यमंत्री, मा. उपमुख्यमंत्री, मा.मंत्री तसेच मा.राज्यमंत्री (उ.व.तं.शि.) यांच्या समवेत दि. ५ व ६ फेब्रुवारी, २०१३ रोजी बैठक आयोजीत करण्यात आली होती. सदर बैठकीमध्ये सकारात्मक निर्णय घेण्यात आले असून या बैठकीचे कार्यवृत्त सदर संघटनेच्या प्राधिकाऱ्यांकडे दि. ९ फेब्रुवारी, २०१३ रोजी पाठविण्यात आले आहेत. तथापि, सदर संघटनेकडून विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन परिक्षा व मूल्यांकन कार्यक्रम केंद्रावरील उत्तरपत्रिका मूल्यांकनाच्या कार्यावर घातलेला बहिष्कार मागे घेण्याबाबतचा निर्णय अद्यापपर्यंत शासनाकडे कळविलेले नाही.

यासंदर्भात आपणांस असे ही कळवू इच्छितो की, सदर संघटनेच्या विविध मागण्यांच्या अनुषंगाने शासनस्तरावरून आवश्यक ती कार्यवाही संबंधिचे निर्णय घेण्याची बाब विचाराधीन असून त्यास काही कालावधी लागण्याची शक्यता आहे. यास्तव आपल्या विद्यापीठातील व विद्यापीठ अधिक्षेत्रामधील संलग्नित महाविद्यालयाच्या आस्थापनेवरील अध्यापकांना महाविद्यालयीन/विद्यापीठीय परिक्षांच्या कामकाजावर बहिष्कार घालता येणार नाही. असे आपल्या स्तरावरून सर्व अध्यापकांचे मन वळविण्याचे प्रयत्न करण्यात यावेत. त्याच बरोबर महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ३२ (५) (छ) मधील तरतूदीनुसार विद्यापीठांनी संबंधित संघटनेस तसेच जे अध्यापक महाविद्यालयीन/विद्यापीठीय परीक्षेच्या कामकाजात बहिष्कार टाकतील अथवा परीक्षाविषयक काम करण्यास टाळाटाळ करतील अशा संघटना व त्यांच्या सदस्य असलेल्या अध्यापकांवर शिस्तभंगाच्या नोटीस बजावणे आवश्यक आहे. त्यामुळे जे विद्यापीठीय शिक्षक व संलग्नित महाविद्यालयातील शिक्षक/अध्यापक, महाविद्यालयीन/विद्यापीठीय परिक्षेसंबंधित कामकाजात बहिष्कार टाकतील अथवा असे काम करण्यास टाळतील अथवा परिक्षा संदर्भातील मूल्यांकन कार्यक्रम केंद्रावरील व उत्तरपत्रिकामूल्यांकनाच्या कार्यवर बहिष्कार घालतील अथवा केंद्रीय मूल्याकन कार्यक्रम केंद्रावरील व उत्तरपत्रिकामूल्यानकनाचे कार्य करण्यास नकार देतील अशा अध्यापकांनावर महाराष्ट्र विद्यापीठ अधिनियम १९९४ च्या कलम ३२ (५) (छ) मधील तरतूदीनुसार आपल्यास्तरावरून कार्यवाही करणे अपेक्षित आहे.

यास्तव सदर बाबींची नोंद घेऊन विद्यापीठे/महाविद्यालयांच्या सर्व परीक्षा वेळापत्रकानुसार आयोजित करणे या सर्व परिक्षांचे निकाल वेळेवर घोषित करणे ही जबाबदारी सर्वस्वी विद्यापीठांची असल्याने विद्यार्थ्यांच्या भवितव्याचा विचार करून अकृषी विद्यापीठातील तसेच संलग्न महाविद्यालयातील शिक्षकांचा परीक्षांचा कामकाजावर तसेच केंद्रीय मूल्यांकन कार्यक्रम तसेच केंद्रावरील व उत्तरपत्रिका मूल्याकनांच्या कार्यवार या बहिष्काराचा परिणाम होणार नाही, याची दखल घेऊन आपण जातीने लक्ष घालून आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची आपणांस विनंती आहे.

आपला विश्वासू
(संजय कुमार)

Government of the same for consideration.

Government of Maharashtra has considered these aforesaid letters and notification and has taken the decision as follows :- The Government of India's suggestions on "Revision of payscales of teachers in Universities and Colleges following the revision of payscales of Central Government employees on the recommendations of 5th Central Pay Commission" dated the 27th July, 1998 amended vide a letter dated 6th November, 1998 including UGC's notification dated 24th December, 1998 would be implemented by the State Government with recommended scales of pay, **as a composite scheme with effect from 1.1.1996"** त्याप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाचा ११ डिसेंबर १९९९ चा शासननिर्णय निर्गमित झाला.

८. सहाव्या वेतन आयोगाच्या वेळी मात्र राज्यशासनाने केंद्राची समग्र योजना ही महाराष्ट्रामध्ये लागू केली जाईल असे नमूद करण्याची सातत्याने टाळाटाळ केली. त्यामुळेच राज्यशासनाने महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाशी चर्चा न करता एकतर्फी पत्र देण्याचा नवाच प्रघात त्यावेळी सुरू केला. दिनांक २४ जुलै २००९ रोजी राज्यशासनाने एकतर्फी पत्र पाठवून मंत्रिमंडळाने "**राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे १ जानेवारी, २००६ पासून सहावा वेतन आयोग लागू करण्याबाबत निर्णय घेतला आहे.**" असे कळविले. या निर्णयामुळे केंद्राचे ८० टक्के अर्थसहाय्य मिळणार नाही असे लक्षात आल्यामुळे महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाने तो निर्णय फेटाळून लावला. दिनांक ३१ जुलै २००९ रोजी दुसरे एकतर्फी पत्र देण्यात आले व मंत्रिमंडळाने "राज्यातील विद्यापीठे व महाविद्यालये/संस्था यामधील शिक्षक व इतर समकक्ष पदांना केंद्र शासनाप्रमाणे (यु.जी.सी. योजना) वेतनश्रेणी व महागाई भत्ता दिनांक १.१.२००६ पासून लागू करण्याचा व **इतर भत्ते व अनुषंगिक लाभ राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे लागू करण्याचा निर्णय घेतला आहे.**" असा आणखी घातक निर्णय कळविण्यात आला. एकतर्फी निर्णय कळविण्याचा हा उद्योग शासनाला बंद करावा लागला व दिनांक २६ ऑगस्ट २००९ रोजी उभयपक्षी एकत्र बैठक होऊन "महाराष्ट्र प्राध्यापक महासंघाचे प्रतिनिधी व मा. मुख्य सचिव, प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण व संचालक, उच्च शिक्षण यांची मा. मंत्री, (उच्च व तंत्र शिक्षण) श्री. राजेशजी टोपे यांचे समवेत दिनांक २६ ऑगस्ट, २००९ रोजी झालेल्या बैठकीचे इतिवृत्त" *(P121NB2009)* तयार करण्यात आले. त्यातील पहिलाच परिच्छेद पुढीलप्रमाणे होता :-

"सदर बैठकीत संघटनेने मांडलेल्या सर्व मुद्यांवर सविस्तर चर्चा होऊन चर्चेअंती पुढीलप्रमाणे निर्णय घेण्यात आले आहेत. :-

(१) केंद्र शासनाने पाठविलेल्या विद्यापीठीय व महाविद्यालयातील शिक्षकांच्या वेतन सुधारणा विषयीची समग्र योजना राज्य शासनाने विचारात घेऊन **त्याबाबतचा शासननिर्णय दिनांक १२.८.२००९ रोजी निर्गमित केला.** या योजनेची अंमलबजावणी करतांना केंद्र शासनाकडून ८० टक्के अर्थसहाय्य मिळावे असे उद्दीष्ट राहील. हे अर्थसहाय्य केंद्र शासनाकडून **न मिळाल्यास ८० टक्के थकबाकीची रक्कम राज्य शासन, राज्य शासकीय कर्मचाऱ्यांप्रमाणे देईल.**" त्याप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाचा १२ ऑगस्ट २००९ चा शासननिर्णय *(P123NB2009)* निर्गमित झाला.

९. "धोरणात्मक निर्णय म्हणून केंद्राची योजना महाराष्ट्रात अंमलात आणू" असे नमूद करण्याचे शासनाने टाळले होते. वस्तुतः प्रत्यक्षात केंद्राची संपूर्ण योजना ही महाराष्ट्रामध्ये अंमलात आणण्यात आली होती, ही गोष्ट खरी असली तरी तसे लेखी नमूद करण्याचे शासनाने स्पष्टपणे टाळले होते. आता या सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयामध्ये केंद्र शासनाच्या ३१.१२.२००८ च्या पत्रान्वये पाठविण्यात आलेल्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या वेतनव्यवस्थे विषयीचा उल्लेख स्पष्टपणे मा. न्यायालयाच्या निर्णयाच्या परिच्छेद ६४ मध्ये असून केंद्राची ही योजना मान्य करून महाराष्ट्र राज्य शासनाने १२.०८.२००९ रोजी शासन निर्णय निर्गमित केला असाही स्पष्ट उल्लेख परिच्छेद ६५ मध्ये आहेत. या ६५ व्या परिच्छेदात असेही नमूद आहे की, राज्यशासनाने सर्वोच्च न्यायालयामध्ये जे शपथपत्र दाखल केले त्या शपथपत्राच्या परिच्छेद ३ मध्ये केंद्राची सहाव्या वेतन आयोगाची व्यवस्था महाराष्ट्रात राबविण्याचा धोरणात्मक निर्णय (Policy Decision) महाराष्ट्र शासनाने घेतला होता. मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या या निर्णयातील लागूपुरता भाग शब्दशः पुढीलप्रमाणे :-

"**64.** However, after adopting such a policy the Government of India thought it fit to suggest to the States **by its communication dated 31.12.2008 that the States may also adopt the policy of the Government of India** if they so choose. As an incentive for the States to adopt the policy, the Government of India offered to undertake a substantial portion of the financial burden of the States resulting from the adoption of such policy. However, such an undertaking is limited only for a period of five years.

65. Accepting the offer made under the scheme of the Union of India, the State of Maharashtra issued the GR dated 12.8.2009 revising the pay scales of the cadres specified therein (essentially teaching staff) of the "universities' colleges and other higher educational institutions". By the said GR, the State of Maharashtra declared the revision of the pay scales of the teaching staff of the educational institutions. **It is stated in the counter affidavit filed before this Court on behalf of the State:**

"3. I say that as things stand today, the Government of Maharashtra has taken a policy decision to implement the recommendations of 6th Pay Commission to teaching and non-teaching staff of government-run and government-aided educational institutions only."

१०. विद्यापीठ अनुदान आयोगाने शिफारस केलेली व केंद्र शासनाने विद्यापीठीय व महाविद्यालयीन शिक्षकांसाठी मान्य केलेली **वेतनव्यवस्था समग्र योजना म्हणून** चौथ्या वेतन आयोगाच्या वेळी २७ फेब्रुवारी १९८९ च्या शासन निर्णयाने व पाचव्या वेतन आयोगाच्या वेळी ११ डिसेंबर १९९९ च्या शासन निर्णयाने महाराष्ट्रामध्ये अंमलात आणल्या गेली. मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या या निर्णयामुळे आता एक गोष्ट स्पष्ट झालेली आहे की, विद्यापीठ अनुदान आयोगाने सुचविलेली व केंद्र शासनाने ३१.१२.२००८ च्या शासन निर्णयाने मान्य केलेली वेतनव्यवस्था महाराष्ट्रामध्ये अंमलात आणण्याचा धोरणात्मक निर्णय राज्यशासनाने घेतला होता. त्याप्रमाणे १२.०८.२००९ चा शासन निर्णय निर्गमित करण्यात आला होता, ही गोष्टसुद्धा या न्यायालयाच्या निर्णयातून स्पष्टपणे दिसून येते.

११. चौथ्या, पाचव्या व सहाव्या वेतन आयोगाच्या वेळी राज्यशासनाने निर्गमित केलेल्या उपरोक्त तीनही शासन निर्णयांचे काळजीपूर्वक अवलोकन केले तर असे दिसून येते की आश्वासित प्रगती योजनेची (CAS) अंमलबजवाणी करतांना सेवा केलेली एकूण वर्ष लक्षात घेण्याची अट हीच प्रमुख अट मानली गेली आहे. तीनही वेळेच्या केंद्र शासनाच्या योजनेमध्ये किंवा राज्यशासनाच्या शासन निर्णयामध्ये वरिष्ठश्रेणी व निवडश्रेणी लागू करीत असतांना नव्या शैक्षणिक पात्रतेच्या अटी नव्याने लादण्याबाबतचा उल्लेख केंद्राच्या योजनेमध्ये किंवा राज्याच्या शासन निर्णयामध्ये कोठेही दिसून येत नाही. ही वस्तुस्थिती मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या लक्षात आणून देणे अगत्याचे आहे असे या कार्यकारी मंडळाला वाटते.

(डॉ. तापती मुखोपाध्याय)	**(डॉ. एस. पी. लवांदे)**
अध्यक्ष	*सचिव*

(MFUCTO)

*****

टिप :- (१) २४ डिसेंबर १९९८ च्या विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या रेग्युलेशनने दुरान्वयाने शैक्षणिक नेट-सेट पात्रता व CAS चा संबंध जोडण्याचा प्रयत्न केला होता. मात्र तो प्रयत्न १९९४ च्या मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाच्या विरोधात असल्याने ४ एप्रिल २००० रोजीच्या रेग्युलेशनने १९९८ चे रेग्युलेशन आयोगाला रद्द करावे लागले.

(२) मा. सर्वोच्च न्यायालयाचा हा निर्णय नुकताच म्हणजे ५ जानेवारी २०१७ रोजी झालेला असून त्यातील उपरोक्त व इतर मुद्दे नेट-सेट याचिका सुनावणीत असलेल्या खंडपीठापुढे मांडण्याची तातडी लक्षात घेण्यात यावी. या कार्यकारी मंडळाच्या विविध याचिकांच्या प्रभारी सदस्यांनी ही जबाबदारी पार पाडावी, अशी त्यांना विनंती करण्यात येत आहे.

*****

ALL INDIA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS

404, Devkunj Apartment, Road No :- 06, North Patel Nagar
(Near Baba Chowk), P.O. :- Keshri Nagar, Patna-800024 : Mobile : + 91 - 9431617320 /+91 - 9525622524,
E-mail :akancphy@gmail.com/
aifucto.generalsecretary@gmail. com; Website : www.aifucto.org (Regd. Under Act XXI of 1860)

CIRCULAR NO. 03/2016-17

DATE: 06.03.2017

Dear Friends,

Greetings from AIFUCTO.

Seventh Pay Review Committee Report:

February brought forth both hopes and frustrations. On February 22, 2017 the Seventh Pay Review Committee Report was submitted to MHRD for its approval. AIFUCTO expresses its gratitude to UGC for the same. Unfortunately the recommendations have not been officially made public, few points were given to the Press, by keeping AIFUCTO in complete oblivion. We note with concern that UGC and MHRD are both behaving in the most offensive manner by deliberating ignoring AIFUCTO, the largest university and teachers' body of the country on matters relating to them.It is extremely urgent for us to go through the Recommendations and put forward our views in the event of disagreement over any issue.

AIFUCTO reiterates its eagerness to get the Seventh Pay Review Committee's Report published at the outset.We are in the first week of March and as yet no initiative has been shown towards bringing out the Report of 7 PRC .The teachers of the universities and colleges across India are aghast that they have been intentionally kept in the dark on such a sensitive and important issue. Such action only points out to the irresponsible behaviour and lack of commitment of the present government towards the teaching community and apathy towards issues related to higher education. This clearly is lack of transparency in the way issues related to teachers and higher education in India is treated. Giving due importance to the anxieties and concerns of the teachers AIFUCTO as the representative body of the teachers will now chart the future course of action. Hope the Report is published in the earliest failing which the teachers would have no option but to take the path of protest and agitation.

Visit to UGC and MHRD:

To pursue the early publication of the Pay Review committee recommendations AIFUCTO General Secretary Prof Arun Kumar and Prof Amiya Kr.Mohanty, Former Vice President, AIFUCTO visited New Delhi between February 17 and 19, 2017 and met officials of UGC and MHRD..AIFUCTO asked for a draft of the recommendations but it was still not finalised.

Again on March 2, 2017 & 3 2017, AIFUCTO General Secretary and Treasurer Prof. D Kumar along with Prof. J.N Shukla, Treasurer of AIFRUCTO, met UGC Chairman Prof Ved Prakash to thank him for submitting the Report to MHRD for final approval. They also discussed important issues relating to the same.

On March 3, 2017 the delegation met with the officials of HRD and discussed the future prospects of 7th PRC recommendations. Both UGC and HRD cited procedural limitations and compulsion for not making the report public before High Level committee submits its observations and suggestions. AIFUCTO leadership expressed its dissatisfaction and strong resentment over the delay and asked them to speed up the process as teachers are waiting anxiously for the same.

Appointment with MHRD MINISTER:

Repeated requests for appointment with HRD Minister Sri Prakash Jawadekar have been in vain despite assurances being given. AIFUCTO feels humiliated at the way the highest Teachers' Body is being consciously ignored and expresses its strong resentment on the apathetic attitude of the Minister. We request once again that AIFUCTO is given an opportunity to meet the Minister and have a dialogue with him.

Aifucto National Seminar:

The Joint Action Council of College Teachers' Associations of Tamil Nadu (JAC) comprising of AUT, MUTA and TNGCTA (all affiliates of AIFUCTO) has resolved to host the National Executive Committee of AIFUCTO between March 18 & 19, 2017 at Periyar University Campus, Salem, Tamil Nadu. On this occasion, a one day National Seminar on "Towards Democratic, Secular and Equitable Education Policy – An Alternative Approach"will be held on 18.03.2017. It will be followed by the NEC meeting on 19.03.2017 at the Periyar University Campus. The Seminar will be attended by present and former Vice Chancellors, academicians and teacher leaders. Present and former Vice Chancellors, academicians and teacher leaders will speak at the Seminar. Contact addresses of Office bearers AIFUCTO/JAC TN:

Prof.S.SUBBARAJU (Vice President, AIFUCTO & Convener, JAC TN) – 09840583414/ 09443970510; Mail id: ssrtvc2005@yahoo.co.in

Dr.M.RAVICHANDRAN (Zonal Secretary, AIFUCTO) – 09443986065; mail id: www.mrc60mrc@gmail.com – Seminar Coordinator

Prof.N.PASUPATHY (General Secretary, AUT) – 9443894922; mail id: npathy@gmail.com – Registration & Accommodation

Dr.DAMODHARAN (General Secretary, TNGCTA) – 09840316337; Mail id: drdhamotharan13@yahoo.co.in

Prof.ARIVUDAI NAMBI (Vice President, AIFUCTO) – 09443618023; Mail id: gctanambi@gmail.com

The venue of the NEC & National Seminar, the Periyar University Campus, is on the Bangalore National Highway (NH7) 7 km from the Salem City. Periyar University is the State University established in 1997 accredited by NAAC with "A". It is named after great Social Reformer ThanthaiPeriyar E.V Ramasamy. The City is well connected by rail & road. The nearest major airports are Tiruchirappalli (152 km) and Coimbatore (159 km).

Those who wish to present paper at the National seminar are requested to contact Dr.M.Ravichandran (Zonal Secretary, AIFUCTO). The NEC members and participants of National Seminar are requested to register themselves in advance with Prof.PASUPATHY who is in charge of Registration and accommodation. Welcome all NEC members to Periyar University Campus,Salem, Tamilnadu.

All NEC members are requested to confirm their participation in the programme (Seminar& NEC).

FUND : Finally we want to let you know that AIFUCTO is facing acute shortage of funds. We have not received any subscription or donation from any state or any organisation since the last Academic Conference in Guwahati in December, 2016. We find it extremely difficult to run AIFUCTO and bring out timely our periodical Teachers' Movement. We request all our members to please arrange for some early transfer of funds to AIFUCTO.

Wishing you Happy Holy to all of you.

Looking forward to meet in Salem.

Yours Friendly,

Arunkumar

Arun Kumar,
General Secretary

LONG LIVE TEACHERS' STRUGGLE,

LONG LIVE AIFUCTO

MFUCTO RESOLUTION
ON
MAHARASHTRA PUBLIC UNIVERSITIES ACT, 2016

(As Adopted by the Executive Committee of MFUCTO in its meeting held on 29th January 2017 at Mumbai)

(1) The State Legislative Assembly and Council, on 8th December 2016, passed the new Maharashtra Public Universities Act 2016, paving the way for wide-ranging fundamental reforms in the functioning of public universities in Maharashtra. The ACT will repeal the Maharashtra Universities' ACT 1994. The Bill was tabled after incorporating amendments by a 21-member joint select committee headed by Higher and Technical Education Minister Vinod Tawde. The ACT is based on recommendations of the report of Committee headed by Dr. Arun Nigavekar and appointed by the State government in 2010-11. This report consists of 3 parts- Part 1 elaborates the Principles, Part 2 is the draft ACT which operationalises the Principles and Part 3 gives the new financial model.

(2) (A) It was in February 2015, that the State government set up a five-member committee led by former law and judiciary department deputy secretary S V Chindhade, to frame the legislation for bringing in Maharashtra Public Universities Act, 2011 proposed by Nigavekar Committee. With extreme haste the government of Maharashtra, by an Ordinance, postponed the elections to all Universities' Bodies that had completed their 5-year term in August 2015. On the other hand, proper consultation was not held with the democratic organisations of stakeholders, before drafting the Bill. The proposed Maharashtra Public Universities Act, 2015 faced a lot of criticism from all sections – Teachers, Principals and Students/Graduates in all Universities. There was unanimity in opposition to attempts of the government to drastically reduce the proportion of elected representatives from various Bodies of Universities. However, MFUCTO was the only organisation that made a detailed study and exposed the real intentions of the government viz.

(i) to completely dismantle grant-in- aid system and to convert the University in to a Corporate body with a highly centralised authority,

(iii) to use Maharashtra State Commission for HE and Development (MAHED) as the vehicle for erosion of universities' autonomy, eventually leading to disintegration of the university system.

(B) The meeting of the MFUCTO executive Committee held on 27/09/2015 in Mumbai had adopted a resolution on the Draft Maharashtra Public Universities ACT, 2011 (copy attached). After lot of opposition from different sections Government of Maharashtra was compelled to make some amendments and brought some election component in the formation of the University authorities. But, still nomination of the members in the different bodies continued to remain as the predominant factor of the selection. The Report of the MFUCTO Activities for the year October 2014 to October 2015 has, in section 10 made observations on the proposed Maharashtra Public Universities Act, 2015. Concern is expressed that different Bodies of Universities will have dominant presence of hand-picked nominated members. It is noted that "The spirit of democratic functioning is curbed."

(3) Thereafter, the amended draft of Maharashtra Public Universities Act, 2015 was circulated on which few universities held discussions. The Bill was amended three times but in a non-transparent manner. In the winter session of the Legislature at Nagpur held during December, 2015 the Bill to enact Maharashtra Public Universities Act, 2015 by repealing the Maharashtra Universities Act, 1994 was introduced in the Upper House but not discussed. Meanwhile, the MFUCTO and affiliated units submitted several amendments to the proposed ACT. Many other groups, like Principals, Graduates, University officers also submitted several amendments. The government faced opposition in the Budget session in 2016 and the Bill was referred, along with amendments submitted by various stakeholders, to a Joint Select committee of 21 legislators, headed by Higher and Technical Education Minister, Mr. Vinod Tawde. This development, once again, indicated failure of the government to hold wider consultations in preparing draft of the new ACT.

(4) i) Apart from amendments to increase the proportion of elected members in various Bodies, the MFUCTO had proposed crucial amendments to the function and composition of Fee Fixation committee. These amendments were proposed to safeguard the students from arbitrary fee-hikes and to have elected representatives of teachers and graduates on the Fee-Fixation committee. *It was pointed out by MFUCTO that there was no provision for estimating cost of education which should be the important task of fee fixation committee*

(ii) None of our amendments were accepted except two –

(a) Making provision for protection of surplus teachers in amended section 102 & 105 and (b) including elected representative on the Grievance Committee (partial acceptance).

The amendment for increasing the quantum of fine for non- compliance of Grievance committee directions by University/Management to one lakh Rupees (first offence) and five lakh Rupees (second offence) (submitted by BUCTU) is accepted

(a) The joint select committee had only a handful of members supporting a democratic ACT. Both, the ruling BJP-Shiv Sena combine and the main opposition; Congress and NCP had no interest in modifying the main policy framework of the ACT. Moreover, some of the members of the joint select committee represented powerful managements of self-financing colleges.

(5) The result of this is seen in some of the amendments suggested by the joint select committee members and accepted in the Draft:

(a) The joint select committee amended the composition of MAHED by adding more Ministers; besides the Chief Minister, Education Minister and Finance Minister; and increased the number of legislators from 3 to 6. This will tighten the grip of the government on the functioning of the University.

(b) A high powered 7 -member Advisory Council (including VC and Pro VC), nominated by the Chancellor, is brought in to advise the Vice Chancellor. The Advisory Council, apart from other duties, will ***keep track of various reforms and policies thereon as devised by the MAHED.*** *In fact, establishing a Statutory Advisory Committee (SAC) to strengthen the role and position of the Vice-Chancellor was one of the core 30 Principles of Nigavekar Committee report.* *It was retained in the Draft ACT 2015 but was dropped in subsequent revisions*

(c) The representation of the college managements was increased from 4 to 6 in the Senate and from 1 to 2 in the Management Council. With this the number of elected representatives of Managements, in the MC, remains the

same while, the number of elected teacher representatives in these Bodies stands drastically reduced from 20 to 10 and from 3 to 2 respectively.

(d) The power of University *under Sec 5(53)* "to take over, in the public interest, the management of an affiliated college, ………………………………in case where irregularities or commissions or omissions of criminal nature by the management of such college or ….... are *prima facie* evident to the committee of enquiry appointed by the university" is amended to **"**to ***transfer*** the management of an affiliated college, …………..are *prima facie* evident, to ***any other management***;

Thus, the overall Policy framework reflected in the present document and to which we have serious objections, is not different from the Nigavekar Committee report.

Building a Democratic Movement

(1) To forward the cause of Equity, Access and Quality in higher education as well as to strengthen democratic structure of higher education, there is an urgent need to build a broad democratic platform of teachers, non-teaching employees, students and parents at the University level, State level and the National level.

(2) The task ahead is to continue and expand the scope of struggles to save grant-in-aid system and to reject the proposed mechanism for sustainable grant-in-aid which actually will dismantle the grant-in-aid system. Wider unity should be built around a sustained campaign:

· Against the over-arching role of MAHED, the excessive centralisation and corporatisation of the university system, reflected in the Advisory Council for VC and several Boards and their Directors.

· For strengthening the autonomy and democratic governance of the universities

(3) There is a need to take Legal steps for seeking directions from Hon'ble High Court regarding ambiguities/ inconsistencies in the ACT e.g. powers of MAHED include:

"Sec. 77(1) (n) to advise the State Government in respect of determining and maintaining uniformity of standards of education in the universities ;"

"Sec. 77(1) (w) to make recommendations regarding performance based appraisal system using key performance indicators for principals, heads of institutions and departments and academic performance indicators for teachers in the university and institutions of higher education ;

This meeting of the MFUCTO Executive Committee, held in Mumbai on 29/01/2017 resolves that;

(I) the constituent units of MFUCTO will hold University- level conventions during March-April 2017 and adopt resolutions;

(II) these resolutions will then be consolidated by the MFUCTO Executive Committee to be forwarded to the state government and this will be followed by

(III) a State-level agitation to save the democratic structure of the universities in Maharashtra

Dr. Tapati Mukhopadhyay, President — Dr. S .P. Lavande, General Secretary

MFUCTO

ALL INDIA FEDERATION OF UNIVERSITY & COLLEGE TEACHERS' ORGANISATIONS

404, Devkunj Apartment, Road No :- 06, North Patel Nagar
(Near Baba Chowk), P.O. :- Keshri Nagar, Patna-800024 : Mobile : + 91 - 9431617320 /+91 - 9525622524, E-mail :akancphy@gmail.com/ aifucto.generalsecretary@gmail. com; Website : www.aifucto.org (Regd. Under Act XXI of 1860)

Dear Friends,
Greetings from AIFUCTO.

As you are well aware of the facts that right from consultation meetings with PRC and uptill now, AIFUCTO is taking every step methodically.Before submission of the report President & GS met members of PRC including Chairman Prof Chouhan.Also met other officials of UGC and HRD.Just two days before submission of the report by the full commission to HRD,General Secretary met UGC Chairman to have a copy of the report.After submission of the report on 22nd Feb,I am in regular touch with Chairman UGC,to have a copy of the report officially.He assured me to contact after 27th Feb,I am trying my best to procure a copy of the report officially.In the mean time we are trying an urgent appointment with Minister.But you know well that it is BJP govt. anything not so easy.As soon as we get either a copy of the report or appointment with Minister,we will hold our secretariat meeting immediately.You should be ready to rush Delhi any time any day after 27th Feb.

I suggest you all not to react in media and social media on this report without going thoroughly.If you want to communicate any thing to AIFUCTO,talk on telephone directly not by social media plz.

At the same time I want to inform you that AIFUCTO is facing acute lack of funds.After Academic Conference not a single rupee received from any state,any organisation.We feel very difficult to run AIFUCTO and monthly TM due to lack of fund.As the leaders of the organisation suggest me please,what to do?

One more thing I want to tell you that if any of you have personal link or rapport in UGC or HRD, try to get a copy of the report.

Yours friendly.
Arun Kumar
General Secretary,
AIFUCTO

25.02.2017

NUTA BULLETIN (Official Journal of NAGPUR UNIVERSITY TEACHERS' ASSOCIATION) **EDITOR :** Prof. Vivek S. Deshmukh, Balaji Society, Yavatmal 445 001. **PUBLISHER :** Prof. Vivek S. Deshmukh, Balaji Society, Yavatmal 445 001. Published at NUTA Bulletin Office, Shikshak Bhavan, Sant Gadge Baba Amravati University Campus, **Amravati- 444 602. PRINTED AT** Bokey Printers, Gandhi Nagar, Amravati. (M.S) **REGD NO**. MAHBIL/2001/4448 Postal Registration No. ATI/RNP/078/2015-17 (Uploaded on www.nuta.in on 10.03.2017) Price : Rs. Five / Name of the Posting office : **R.M.S. Amravati.** Date of Posting **: 15.03.2017**

If Undelivered , please return to : NUTA Bulletin Office, Shikshak Bhavan, Sant Gadge Baba Amravati University Campus, **Amravati- 444 602.**

To,..

....

....

....